

Lietuvos prez. V. Adamkus ir min. pirm. A. Brazauskas Romoje pasirašo Europos Sąjungos Konstitucijos sutartį. Juos stebi Užsienio reikalų min. A. Valionis.

Dž.Barysaitės nuotr.

LIETUVA PLĖTOS SAVO KARINIUS OBJEKTUS SAVO, NE MASKVOS NUOŽIŪRA

Lietuva neplanuoja savo teritorijoje dislokuoti NATO sąjungininkų branduolinį ginklą, tačiau pagal nacionalinius ir Aljanso poreikius plėtos ir modernizuos turimus karinius objektus. Tai *BNS* sakė Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius.

Jis pareiškė nusistebėjimą

dėl Rusijos žiniasklaidos platinamų pranešimų apie tariamus NATO ketinimus Lietuvoje dislokuoti didelį kiekį įvairios ginkluotės, taip pat - ir branduolinės. "Lietuva neturi planų savo teritorijoje dislokuoti branduolinį ginklą, to, beje, neleidžia ir šalies Konstitucija", - sakė L.Linkevičius.

JAV TOLIAU TEIKS KARINĘ PARAMĄ LIETUVAI

Jungtinės Valstijos kitąmet tęs karinę paramą Lietuvai, teigia krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius. Kaip *BNS* sakė ministras, kol kas JAV vyriausybė dar nėra patvirtinusi galutinių finansinių rodiklių, tačiau preliminariais duomenimis, Lietuvai pagal Užsienio ginkluotųjų pajėgų finansavimo programą gali būti skirta panašaus dydžio kaip ir šiemet - maždaug 6,4 mln. JAV dolerių (17,3 mln. litų) - parama, kuri bus panaudota įvairioms Lietuvos kariuomenės programoms ir reikmėms.

Šiemet JAV karinė parama Lietuvai siekė 7,6 milijono JAV dolerių (20,5 mln. litų), iš jų 6,4 mln. dolerių skirta pagal FMF programą ir 1,2 mln. dolerių (3,24 mln. litų) - pagal Tarptautinio karių mokymo programą. Šios lėšos panaudotos karinės įrangos ir įsigijimui bei maždaug 50-ies Lietuvos kariškių mokslams JAV. Buvo įsigyta modernių naktinio matymo priemonių,

neperšaukamų liemenių ir kitos individualios bei kolektyvinės įrangos.

2003-siais JAV pagal FMF ir IMET programas skyrė Lietuvai atitinkamai 7 mln. ir 1,2 mln. JAV dolerių. 2003 metų liepą Vašingtonas išaldė karinę paramą Lietuvai, Bulgarijai, Estijai, Latvijai, Slovakijai ir Slovėnijai, kai šios šalys nesutiko įsipareigoti neperduoti Tarptautiniam baudžiamajam teismui JAV piliečių. Tas teismas, tiriantis karo nusikaltimus ir genocido atvejus, buvo įsteigtas 2002-siais.

Tačiau 2003 m rudenį šių apribojimų atsisakyta, remiant NATO plėtrą bei atsižvelgiant į Lietuvos ir kitų tuomet dar pakviestųjų į Aljansą šalių paramą JAV karinėms operacijoms Irake ir Afganistane.

Pagal Užsienio ginkluotųjų pajėgų finansavimo, Tarptautinio karių mokymo ir kitas programas Lietuva iš JAV per 1997-2003 metus gavo daugiau kaip 50 milijonų dolerių. Šie

"Zoknių karinių oro pajėgų bazė ir dabar naudojama žinoma kokiais tikslais, planuojama jos tolesnis modernizavimas ir plėtra. Be tai - Lietuvos, kaip suverenios valstybės, ir NATO, o ne trečiųjų šalių reikalas", - sakė krašto apsaugos ministras.

Zokniuose esančioje Pirmojoje KOP bazėje nuo kovo pabaigos dislokuojami NATO šalių kontingentai ir naikintuvai, vykdančys Aljanso sankcionuotą Baltijos valstybių oro erdvės patruliavimo misiją.

"Rusija, užuot reikšdama susirūpinimą dėl karinės infrastruktūros plėtos Lietuvoje, verčiau turėtų susirūpinti, kaip vykdo savo įsipareigojimus dėl kariuomenės ir ginkluotės išvedimo iš **Moldovos ir Pietų Kaukazo**", - sakė L.Linkevičius.

Rusijos naujienų agentūra "Interfax", cituodama neįvardytą "gerai informuotą šaltinį", pranešė apie esą NATO planuojamą ginkluotės ir šaudmenų, taip pat - ir branduolinių, kaupimą buvusioje SSRS strateginės aviacijos bazėje Šiauliuose.

BNS

pinigai buvo panaudoti kuriant bendrą Baltijos šalių oro erdvės kontrolės sistemą, Baltijos taikdarių batalioną, įsigijant visureikius "Humvee" ir taktines ryšio priemones, rengiant pratybas, keliant karininkų kvalifikaciją ir kitiems projektams finansuoti.

BNS

LIETUVOS VADOVAI PASIRAŠĖ EUROPOS KONSTITUCIJOS SUTARTĮ

Spalio 29 d., Romoje. 13.14 val. Lietuvos laiku rūmuose, kur pirmosios šešios Europos Sąjungos (ES) įkūrėjos 1957 metais pasirašė Romos sutartį, Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas, užsienio reikalų ministras Antanas Valionis dalyvaujant ES ir valstybių vadovams, pasirašė Europos Konstitucijos sutartį.

Kaip žurnalistams Romoje sakė A.Valionis, ES Konstitucija Lietuvos padėties nepakeis, jos įtaka priimant ar darant įtaką sprendimams išliks ta pati, tačiau didžiųjų ES teisės bus šiek tiek apribotos. A.Valionis pabrėžė, kad pirmoji ES Konstitucija yra "visos Europos didelis žingsnis į priekį".

"Konstitucija yra reikšmingas, ilgai rengtas žingsnis į priekį, stiprinantis vieningą ir nepriklausomą Europos balsą tarptautinėje politikoje, dedantis tvirtą pamatą Europos gerovei", - įvertino V.Adamkus. "Manau, kad Lietuvos žmonėms užteks entuziazmo ir jėgų įnešti savo indėlį į ateities Europos gerovę ir saugumą", - pažymėjo V. Adamkus.

Vyriausybės vadovas A. Brazauskas taip pat pabrėžė, jog Sutarties dėl Konstitucijos Europai pasirašymas ir priėmimas - tai ir atsakas į klausimą, kaip Europos Sąjungai, o tuo pačiu ir jos valstybėms narėms, įskaitant ir Lietuvą, būti geriau matomoms tarptautinėje politinėje bendrijoje bei sustiprinti savo konkurencinius gebėjimus globaliose pasaulio rinkose, o tuo pačiu ir užtikrinti reikiamas sąlygas spartesniam mūsų šalies gy-ventojų gerovės augimui.

ES Konstitucijos pasirašymas įvyko Konservatorijos rūmuose, kurie yra Renesanso stiliaus pastatais garsėjančioje

Kampidoljo aikštėje. Mikelandželo suprojektuota aikštė ir Konservatorijos rūmai įsikūrę ant Kapitolijaus kalvos, šalia senovės Romos istorinių paminklų, o patys rūmai dabar yra Kapitolijaus muziejaus dalis.

Pasirašymo ceremonijos, kurioje dalyvavo ES ir valstybių narių vadai, įžanginiame žodyje Italijos Ministras pirmininkas Silvio Berlusconi pareiškė: "Tai istorinė diena. Europa turi savo Konstituciją".

Nyderlandų - valstybės, ši pusmetį pirmininkaujančios ES, - Ministras pirmininkas Jan Peter Balkenende išreiškė viltį, jog Konstitucija bus tvirtas mūsų bendros ateities pamatas.

Pasirašymo iškilmėse taip pat kalbėjo Europos Parlamento Pirmininkas Jossep Borell, Europos Komisijos (EK) pirmininkas Roman Prodi ir paskirtasis EK pirmininkas Jose Manuelis Barroso.

Kiekviena ES šalis turės patvirtinti naująją Konstituciją, kol ji oficialiai įsiteisės. 11 bloko narių jau yra paskelbusios rengsiančios referendumus dėl Konstitucijos, 8 valstybės nusprendė dokumentą ratifikuoti parlamentuose. Lietuva, Latvija, Estija, Slovakija, Slovėnija ir Vokietija dėl to dar nėra apsisprendusios.

Lietuvos prezidentas V. Adamkus ir UR ministras A. Valionis mano, kad ES Konstituciją Lietuva turėtų ratifikuoti ne visuotinio referendumo keliu, bet parlamente.

Dokumento ratifikavimo procedūras Lietuvos Seime numatoma pradėti jau kitą savaitę. Jei Konstituciją pavyktų ratifikuoti dar šios kadencijos Seime, Lietuva būtų pirmoji valstybė, ratifikavusi dokumentą.

Po Europos Konstitucijos sutarties pasirašymo iš dešinės Lietuvos prez. V. Adamkus, Latvijos prez. V. Vykė Freiberga ir kitų valstybių vadovai.

Dž.Barysaitės nuotr.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos prezidentas, premjeras ir užsienio reikalų ministras vyko į oficialią ES konstitucinės sutarties pasirašymo ceremoniją Romoje. “Prezidentas buvo informuotas, kad po sutarties pasirašymo Lietuva galėtų pradėti jos ratifikavimo procesą taip, kaip numatyta mūsų įstatymais. Vienas iš argumentų labai rimtų - būtent šios kadencijos Vyriausybė ir kitos institucijos vedė derybas. Toks yra pageidavimas, kad būtų galima šią sutartį ratifikuoti dar šios kadencijos Seime”, - po susitikimo su prezidentu Valdu Adamkumi sakė premjeras Algirdas Brazauskas. Jei iš tiesų sutartį pavyktų ratifikuoti dar šios kadencijos Seime, Lietuva būtų pirmoji valstybė ratifikavusi ES Konstitucijos sutartį.

Paklaustas, ar nėra forsuojamas ES Konstitucijos ratifikavimo procesas, užsienio reikalų ministras Antanas Valionis teigė, jog sprendimas dėl ratifikavimo procedūrų bus priimtas konsultuojantis su partijomis. “Tikrai nebus jokio forsavimo, bus normali konstituciškai labai aiški procedūra, taip, kaip tai daroma”, - sakė A. Valionis.

Jis teigė, jog jau ir iki šiol buvo pateikta nemažai informacijos apie šį ES dokumentą.

“Konvento ilgalaikio darbo metu vėliau ir estafetę perėmus Tarpvyriausybinei konferencijai Lietuvoje labai plačiai bent akademiniams sluoksniams ir politikams Konstitucijos pati esmė bei formavimo eiga buvo pristatyta. Nors, žinoma, mes turime daug daugiau kalbėti apie Konstituciją ir su piliečiais. Tam numatytos nemažos lėšos ir Vyriausybės, ir konkrečiai mūsų ministerijos biudžete”, - sakė A. Valionis. Jo teigimu, nė viena iš parlamentinių partijų iki šiol nekėlė klausimo dėl referendumo surengimo, šiuo atveju, ministro teigimu, žinomi tik “kai kurių politikų pasisakymai”.

Prezidentas V. Adamkus yra išreiškęs nuomonę, jog referendumo dėl ES Konstitucijos Lietuvoje skelbti nevertėtų, nes prieš pusantų metų vykusiam referendume dėl stojimo į ES ryški Lietuvos žmonių dauguma pritarė narystei ES.

Prieš kelias savaites ES Parlamentas paragino ES nares referendumus ar balsavimą nacionaliniuose parlamentuose dėl pirmosios ES Konstitucijos ratifikavimo rengti kitais metais. Tačiau šis raginimas yra neįpareigojantis, nes pačios ES valstybių vyriausybės sprendžia, kada ir kaip ratifikuoti sutartis. Kai kurios valstybės, kaip Didžioji Britanija ir Danija, jau pareiškė dar neketinančios kitais metais balsuoti šiuo klausimu.

Ispanija yra jau paskelbusi referendumo datą - vasario 20 d. Anksčiau manyta, kad būtent ši šalis gali būti pirmoji ratifikavusi ES Konstituciją.

Ratifikavus Konstituciją, Europos Sąjunga turės ilgalaikį prezidentą, užsienio reikalų ministrą, supaprastintas sprendimų priėmimo procedūras, o vėliau ir riboto dydžio Europos Komisiją, taip pat numatyta keisti balsavimo sistemą, kad didžiųjų valstybių žodis būtų svaresnis.

Žlugus "vaivorykštei" gali gimti mažumos Vyriausybė. Praėjus parai po oficialaus susitarimo derėtis dėl "vaivorykštės" koalicijos, susitikus derybų partneriams, Tėvynės sąjunga suspendavo dalyvavimą derybose. Konservatoriams palikus susitikimą socialdemokratų, socialliberalų bei liberalcentristų derybininkai jau ėmė tartis dėl mažumos Vyriausybės.

Socialdemokratas Juozas Bernatonis žurnalistams teigė, kad dėl mažumos Vyriausybės suformavimo derėsis trys partijos, Tėvynės sąjungai bus siūloma tik paremti tokį Ministrų kabinetą. Jei konservatoriai būtų kviečiami prisidėti prie jos, pasak J. Bernatonio, tai jau būtų daugumos Vyriausybė.

Liberalų ir centro sąjungos derybininkas Algis Čaplikas teigė informuosiąs partijos vadovybę apie tokį pasiūlymą, tačiau, pasak jo, partijai toks pasiūlymas yra priimtinas, nes, A. Čapliko nuomone, taip atsirastų galimybė neprileisti prie valdžios Viktoro Uspaskicho. Liberalcentristo įsitikinimu, jei konservatoriai iš tiesų yra nuoširdūs, jie pritaris tokios Vyriausybės formavimui.

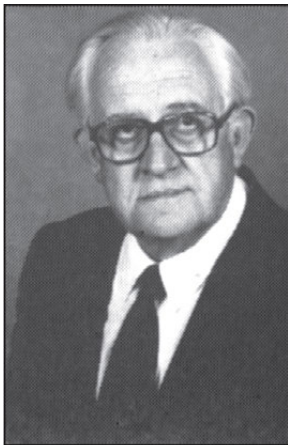
Apie dalyvavimo derybose dėl "vaivorykštės" koalicijos sustabdymą pranešusi konservatorių atstovė Irena Degutienė pareiškė, kad partija lauks socialdemokratų ir socialliberalų atsakymo į išplatintą atvirą laišką. Konservatorių pirmininkas Andrius Kubilius ketvirtadienio vakarą išplatintame atvirame laiške Lietuvos socialdemokratų partijos pirmininkui Algirdui Brazauskui ir Naujosios sąjungos pirmininkui Artūriui Paulauskui prašo pastarųjų “paaiškinti”, ar jie mato “bendrą vertybinį pagrindą “vaivorykštės” koalicijos sudarymui, jeigu taip – tai koki”.

Pagaliau Socialdemokratų, Naujosios sąjungos ir Darbo partijos derybinės grupės pasirašė pareiškimą, kuriuo pradedamos derybos dėl bendros koalicijos sudarymo ir bendro darbo Seime bei Vyriausybėje.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

“LAIMĖJO” LUKAŠENKO

Algirdas Pužauskas

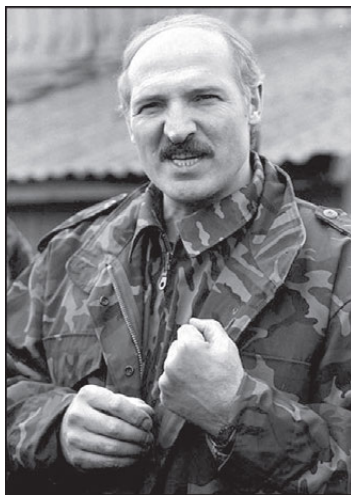
Gudija pravedė referendumą, kuris leido šalies vyriausybei valdyti šalį trečiąją kadenciją, ko neleidžia buvusi Konstitucija. Praktiškai ligšiolinis prezidentas Aleksandr Lukašenko tapo prezidentu iki gyvos galvos. Jis apie tai paskelbė pats per valstybės radiją. Tai patvirtino Centrinė balsavimo komisija, skelbdama, kad net 77 proc. referendume panaikino dviejų kadencijų taisyklę. Lukašenko valdo Gudiją jau nuo 1994 metų. Jo kalba pabrėžė, kad šalis dar sykį pasakė “taip” savo pozicijai Europoje, nors prieš referendumą kovojo Europos Sąjungos šalys ir JAV. Referendumo rezultatai dar toliau atstūmė diktatoriaus vadovaujamą Gudiją nuo Europos kaimynų. Referendumo stebėtojai, kaip Europos Saugumo ir bendradarbiavimo Parlamentarinės Asamblėjos viceprezidentas Tone Tingsgaard pasakė, jog jis apgailestauja kad Gudija praleido progą žengti arčiau Europos šeimynos, kur jai yra vieta. Padarytas žingsnis labai nepatiko Lenkijos užsienio reikalų ministrui Włodzimierz Cimoszewicz, kuris Rytinės Lenkijos Lomza mieste pareiškė, jog iš Gudijos ateinančios ži-

nios rodo, kad referendumas nesiderino su garbingu ir pilnai demokratišku elgesiu. Referendumas dar daugiau komplikuos Lenkijos santykius su nuskurdusiu kaimynu. Ministras pabrėžė, kad į Gudijos parlamentą nepateko nė vienas opozicijos kandidatas. Opozicinės Civilinės partijos vadovas Anatoly Lebedko pasakė po balsavimo, “kad jie buvo sukti ir 10 milijonų tauta davė laimėjimą Lukašenkai, tačiau jis neteko daugybės didelės tautos pasitikėjimo”.

Washington Valstybės departamento kalbėtojas Richard Boucher pasakė, kad baltarusiai neturėjo progos pareikšti savo protestus. Minske įvyko didelės prieš valdžią nukreiptos demonstracijos. Minia susirinko prie Gudijos saugumo įstaigos KGB. Čia jaunos protesto organizatorius pasitiko valdžios milicija, suimta 20 studentų. Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizacija buvo atsiuntusi 270 balsavimo stebėtojų. Jie paskelbė, kad parlamento rinkimai buvo nuolatinis sukčiavimas. Gudijos vidaus reikalų ministras Bladimir Naumob skelbė per televiziją ir radiją, kad jokių suimtų nebuvo, rinkimai praėję demokratiškai ir teisingai. Jauna studentė, 20 metų Anna Levanchova pareiškė nepriklausomai Gallup Organizacijos-Baltic Surveys stebėtojams, kad referendumas buvo nelegalus, iš parlamentarų sąrašo buvo pašalinti valdžiai nepatikę kandidatai. Užsienio stebėtojams buvo trukdoma susitikti su kandidatais. Tokių buvo 40 proc., kai kuriems buvo grasi-

nama, kad jie praras darbus, kiti patys pabėgo iš Gudijos į užsienį. Baltarusijos parlamente, pagal Lukašenko pageidavimą, bus 31 moteris. Jis norėjo, kad žemuose parlamento rūmuose būtų 30 procentų moterų. Vakarų stebėtojai tvirtino, kad parlamento rinkimai ir referendumas neatitiko tarptautinių standartų. Milicija protestuojančius 46 studentus smarkiai sumušė. Kai kurie maištininkai pateko į ligoninę.

Stebėtojai mano, kad Lukašenko toliau bandys valdyti Gudiją. Rusijos užsienio reikalų ministerija, paskelbusi savo kaimynės balsavimo rezultatus ir pakeistą Konstituciją, paskelbė Centrinės rinkimų komisijos pranešimą, kuri paskelbė tos komisijos pirminkės Lidyj Ermoshino žodžius, kad balsavimo taisyklės nebuvo laužomos, viskas vyko tvarkingai, Rusija pareiškė, kad Gudijos balsavimai buvo tautos (liaudies) valios išreiškimas ramioje ir permatomoje atmosferoje. Tuo tarpu jauni Minsko gyventojai toliau šūkavo gatvėse mušami: “Fašistai” “Šalin Lukašenko”.

Aleksandr Lukašenko

— Keliais sakiniais —

• **Didžiosios Britanijos** ambasadorius Irake Edward Chaplin kreipėsi arabiškai į irakiečius, prašydamas informacijos apie įkaitų laikyto anglo Kenneth Bigley kūną. Fanatikai susidorojo su 62 metų inžinierium, kuris tapo pirmas Irake nužudytas britų įkaitas. Niekas nežino, kur jis dingo.

• **Viešosios** opinijos tyrimai parodė, kad dabartinis JAV prezidentas George Bush dvi savaites prieš balsavimą pralenkė demokratų partijos kandidatą į prezidento vietą sen. John Kerry. Už prezidentą Bush žadėjo balsuoti 52 procentai, o už Kerry sakė balsuosią 44 procentai.

• **Indijoje Tibeto** dvasinis vadovas Dalai Lama pasakė, kad Tibetui būtų naudingiau, jei jis liktų Kinijos sudėtyje, jei Kinija garantuotų Tibetui kultūros ir gamtos apsaugą,

nes Tibetas yra atsilikęs technologijos srityje. Dalai Lama savo pasikalbėjime su “Time” žurnalu pabrėžė, kad jis sveikintai buvo priimtas Indijoje 1959 m., kai jis pabėgo iš Kinijos pravesto valymo. Jo tiesioginiai kontaktai su Kinijos valdžia buvo atnaujinti 2002 metų rugsėjo mėnesį.

• **Irake** laikomi JAV Armijos atsarginių brigados kareiviai yra apklausinėjami tardomi, nes 18 kareivių atsisakė klausyti įsakymo. Vyriausias to dalinio vadas brigados generolas James Chambers pareiškė spaudai Bagdade, kad jo atsargos karių 18-tas korpusas prižiūri armijos gazolino, maisto, amunicijos tiekimą. Pripažinta, kad kareivių laukia disciplinos bausmė. Kartu yra žinių, kad Armijos vyrams trūksta šarvuočių sunkvežimių apsaugai. Įgulos dažnai apšaudomos ir be reikalo paten-

ka į kryžminę ugnį dėl plieno plokščių stokos. Kai kurie daliniai pasuka iš kelio ir įrengia plieno dėžes kareivių apsaugai. Kai kurie dalinai pasiekė Iraką be reikalingų šarvų. Generolas patvirtino, kad transporto reikalams turima 4,000 sunkvežimių, kurių daugelis reikalingi pataisymo.

• **Vatikano** žinių agentūra “Fides” paskelbė, kad Irake fanatikai musulmonai dažnai puldinėja Irako krikščionis, kurių daugelis bėga į kaimyninius kraštus. Spalio 5 d. grupė islamo vyrų įsibrovė į Nineveh katalikų namą ir pranešė, “mes atėjome jūsų papjauti”. Po susirėmimo fanatikai pabėgo, užmušę 10 metų vaiką.

• **Irako Anbar** provincijoje buvo suimtas sunitų įtakingas dvasininkas Abdel Aleen al Saadi, raginęs siekti Irake taikos. Kitoje šventyk-

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

IR VĖL KAIRIŲJŲ VYRIAUSYBĖ?

Lietuvos Seimo rinkimai baigėsi. Nežinome užsienio lietuvių balsavimo rezultatų, tačiau jau ne kartą buvo skelbiami Lietuvos piliečių balsavimo duomenys. Kai ši “Dirvos” laida pasieks skaitytojus, bus įvykę daug pasikeitimų Lietuvos partijose ir turbūt pergalės šventės niekas nedrįs švęsti.

Vokietijos laikraštis *Kolner Stadt-Anzeiger* tuoj po rinkimų rašė, jog tikėtina, kad didžiausia partija Lietuvoje nedalyvaus pačioje pradžioje sudarant naująją vyriausybę, nepaisant, kad tik prieš metus įsteigta Darbo partija, kuriai vadovauja iš Rusijos atvykęs multimilijonierius Viktor Uspaskich, yra stipriausia, rinkimuose laimėjusi 39 vietas. Anot laikraščio, dabartinis premjeras socialdemokratas Algirdas Brazauskas derasi su liberalais ir konservatoriais ir siekiama suformuoti “vaivorykštės koalicijos” vyriausybę, kad neprileidus prie valdžios populistu laikomo ruso. Dabartinė valdančioji socialdemokratų ir socialliberalų koalicija turi 31 mandatą, konservatoriai – 25, liberalcentristai – 18, pašalinto prezidento šalininkai – 11, Valstiečių ir Naujosios demokratijos partija 10 ir 6 mandatai teko save išsikelusiems kandidatams. Laikraštis dar pažymi, nors dabar esančiai kairiųjų koalicijai, Seime turėjusiai absoliučią daugumą, rinkimai sudavė nemažą smūgį, bet raktas į Lietuvos Vyriausybės sudarymą vėl yra 72 metų Algirdo Brazausko rankose. Panašiai rašė ir *Frankfurter Allgemeine* dienraštis ir Austrijos dienraštis *Kurier*.

Prieš rinkimus dabartinis socialdemokratų vadovas teigė nedarysias koalicijos su Darbo partija, tačiau jo bendrininkas Artūras Paulauskas buvo atviresnis, pasakydamas, kad neatmeta galimybės tartis ne tik su dešiniaisiais, bet ir Darbo partija ir su Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga, kad galėtų sudaryti kairiųjų mažumos vyriausybę. Vyriausybės sudarymas – dienos tema. Tačiau norime ar nenorime, rinkimus laimėjo kairieji. Darbo partija yra kairėje, kuri rinkėjus antrajame ture traukė prie savęs padvigubintomis pensijomis, didesnėmis algomis ir kad visi gyvens be vargo. Su valdančiąja koalicija ir valstiečiais kairiosios jėgos turi daugumą. Deja, valstybių praktikoje koalicijos būna trumpos. Tai buvo ryšku po karo Europoje, kai italai keitė savo vyriausybes. Norėtume tarti, kad Lietuvos dešinėsios ir kairės koalicija, jei tokia bus sudaryta, turės neilgą amžių, nes jų ideologiniai skirtumai labai žymūs. Dirbtinai sudaryta koalicija – skirta pražūčiai. Tačiau prof. Vytautas Landsbergis, jei tikėti “Lietuvos žiniomis”, neatmeta galimybės, kad konservatoriai galėtų dirbti A. Brazausko vadovaujamoje vyriausybėje. Europos parlamentaras sveikintų “vaivorykštės koaliciją”, bet ir jis abejoja, ar skirtingų ideologijų partijoms pavyktų susitarti dėl pagrindinių bendros politikos tikslų. Jis sakė prisidėsias, jei tai būtų naudinga Lietuvos valstybei. Bet Lietuvos žurnalistai užklupo Darbo partijos vadą išeinantį iš Seimo pirmininko kabineto, kuris nebeišvengė atsakyti, kad jis sutiktų užleisti A. Brazauskui tiek vietų Vyriausybėje, kiek tik jis norės. Ergo-kelias atviras vėl būti premjeru.

Šie Lietuvos rinkimai rodo, kad prorusiškos jėgos ir Maskvos pinigai dar nėra visagaliai. Bet jie parodo, kad lietuviai nori permainų ir smerkia Vyriausybės politiką, kurią ir daugelis užsienio lietuvių laiko šiandieninių Lietuvos sunkumų priežastimi.

S. Tūbėnas

OFICIALIAI PRADĖTOS DERYBOS
DĖL VAIVORYKŠTĖS KOALICIJOS

Dėl “vaivorykštės” koalicijos sudarymo besitariančių socialdemokratų, socialliberalų, liberalcentristų ir konservatorių atstovai spalio 27 d. Vilniuje pasirašė pareiškimą dėl oficialios derybų pradžios. Derybų partneriai sutarė, kad bus pradėta rengti galimos vyriausybės programa.

Socialdemokratų derybininkas Gediminas Kirkilas teigia, kad ši sutartis neužkerta kelio buvusiąjai valdančiajai daugumai derėtis su Darbo partija.

Tuo tarpu konservatorė Irena Degutienė tvirtino, kad Tėvynės sąjunga pasilieka teisę nedalyvauti derybose, jeigu kairieji derėtusi ir su Darbo partija. “Tai nereiškia derybų nutraukimo, o tai reiškia mūsų nedalyvavimą tuo metu, kai vyksta kitos derybos”, - sakė konservatorė.

Pasak liberalcentristo Algio Čapliko, jei vyks ne derybos, o tik jų imitacija, Liberalų ir Centro sąjunga pasitrauks iš derybų.

Pareiškimą dėl derybų pradžios pasirašė socialdemokratas Gediminas Kirkilas, socialliberalas Antanas Valionis, liberalcentristas Vytautas Bogušis ir konservatorė Irena Degutienė. Susitarime teigiama, kad šios derybos pradedamos, norint užtikrinti Lietuvos vidaus ir užsienio politikos tęstinumą, stabilumą valstybėje, gerbiant Lietuvos rinkėjų valią.

Kiekviena partija deleguos po du žmones, kurie sudarytų galimą vyriausybės programą. Ji bus pateikta derybinėms grupėms, o pastarosios supažindins su ja savo partijų

vadovus.

Nutarta, kad susitikiantys partijų derybininkai pateiks savas vizijas, kaip gali būti suformuotas ministrų kabinetas.

Tėvynės sąjungos atstovė Irena Degutienė tvirtino, kad konservatoriai toliau laikosi savo paskelbto siūlymo dėl rotacijos būdu formuojamos vyriausybės. Pasak jos, konservatoriai tik lauks derybų partnerių pasiūlymų.

Konservatoriai siūlo, kad vyktų ministrų pirmininkų rotacija tarp Socialdemokratų partijos ir Tėvynės sąjungos: pirmiausiai premjero postas tektų socdemams, o po dvejų metų - konservatoriams. Seimo pirmininkų rotacija turėtų vykti tarp Naujosios sąjungos ir Liberalų ir centro sąjungos: pirmiausia Seimui vadovauti galėtų liberalcentristų atstovas, o po dvejų metų - socialliberalas.

Anot konservatorių, galima ir kai kurių ministrų postų, susijusių su premjero postu, rotacija, jei dėl to būtų sutarta.

Liberalcentristas Algis Čaplikas teigė, kad jų partija norėtų vyriausybę formuoti pagal gautų mandatų skaičių proporcinio būdu.

Socialdemokratas G.Kirkilas sakė, kad jie jau yra pasiūlę savo variantą. Jis patvirtino, kad jiems konservatorių pasiūlytas vyriausybės sudarymo principas yra nepriimtinas. Anot G.Kirkilo, toks vyriausybės modelis prieštarautų Konstitucijai.

Spalio 25 d. socdemų vadovas Algirdas Brazauskas pareiškė, jog socdemai sieks daugumos Vyriausybėje - 7 ministrų ir Premjero posto.

I.Degutiene teigė pasibaičiusį susitikimą vertinanti optimistiškai ir, pasak jos, konservatoriai tiki, kad galbūt socdemų ir soclibų derybinkai sako tiesą, teigdami, kad su Darbo partija vyksta ne derybos, o “žvalgytuvės”. Tačiau ji pripažino, kad jaučiasi pakliuvusi į dviprasmišką situaciją.

Kiek anksčiau spalio 27 d. derantis dėl komunikato pasirašymo didžiausios socialdemokratų ir socialliberalų kritikos, *DELFI* žiniomis, sulaukė konservatorių reikalavimas, kad pradėjus derėtis dėl “vaivorykštės” koalicijos derybos su kitomis partijomis nevyktų. Socialdemokratai pareikalavo konservatorių, kad pastarieji šį reikalavimą atšauktų.

Spalio 27 d. po pietų socialdemokratai ir socialliberalai susitiko su Darbo partijos atstovais. Pasibaigus susitikimui, socialdemokratas Gediminas Kirkilas žurnalistams teigė, jog yra vilčių, kad Darbo partijos, socialdemokratų ir Naujosios sąjungos programos gali būti suderintos.

Pasak jo, susitikimo metu buvo aptartos programinės nuostatos ir sutarta, kad buvusios valdančiosios daugumos atstovai su Viktoro Uspaskicho vadovaujama partija susitiko spalio 28 d. Pasak G.Kirkilo, tą pačią dieną buvo atskiras susitikimas ir su K.Prunskienės vadovaujama partija.

Tuo tarpu pats V.Uspaskichas po susitikimo sakė tikįs, kad po spalio 28 d., ketvirtadienio su socdemais ir soclibais galės būti pasirašytas susitarimas dėl derybų pradžios.

www.DELFI.lt

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Atkelta iš 2 psl.)

loje buvo suimti dar šeši asmenys, trys civiliai gyventojai žuvo susirėmimuose.

- **Buęs Irako** prezidentas Saddam Hussein kalėjime netikėtai susirgo ir Bagdado amerikiečių ligoninėje turėjo išvaržos operaciją.Išvarža arba trūkis (hernia) kankino buvusį diktatorių ir anksčiau. Po operacijos kalinys buvo gražintas į kalėjimą.

- **Pareigas** neseniai pradėjęs Maskvoje naujas Britanijos ambasadorius Anthony Brenton pareiškė, kad Britanija galėtų išduoti Rusijai Čėčenijos politinį veikėją Achmed Zakajev, kuriam buvo suteiktas politinis prieglobstis. Rusija turėtų pasirūpinti įrodymais, kad Zakajev yra teroristas. Kol kas rusai jokių įrodymų neparūpino.

- **Vokietijos** vyriausybės kancleris Gerhard Schroeder,

pareiškė Berlyne, kad Vokietija nekeis savo politikos ir nesiųs savo kareivių į Iraką.

- **Londonė** dideles demonstracijas surengė karo Irake priešininkai, taikos šalininkai ir globalizacijos smerkėjai. Policijos žiniomis Trafalgaro aikštėje žygiavo ir kalbų klausėsi apie 20,000 žmonių. Minia šūkavo, jog didžiausi pasaulio teroristai yra JAV prezidentas Bush ir Britanijos premjeras Tony Blair.

- **Afganistano** prezidento rinkimai daugiausia balsų davė ligšioliniam prezidentui Hamid Karzai. Jis surinko 61.3 procentus visų balsų. Taliban paskelbtas balsavimo boikotas nedavė rezultatų. Priešai susprogdino vieną vieškelio miną, kuri užmušė šešis žmones, jų tarpe vieną gydytoją.

- **Du pagrindiniai** kandidatai į JAV prezidento vietą prez.

Bush ir sen. Kerry savo paskutines kampanijos dienas praleido kovodami dėl Amerikos senelių balsų. Administracijai siek tiek pakenkė tai, kad vaistinės ir ligoninės pritrūko skiepų. Dėl gripo vaistų nebuvimo susidarė ilgos eilės. Svarbiausios žodinės kovos dėl balsų vyko Floridoje ir Ohio. Seneliai bijojo, kad dabartinė administracija apleis socialinį draudimą ir ilgainiui tuštės fondas, kuris pritruks lėšų senelių pensijoms. Prezidentas Bush ragino balsuotojus atmesiti “baimės politiką”.

- **Britanija** sutiko perduoti labai aktyvų teroristų veikėją islamo dvasiškį Abu Hamza al Masri, gimusį Egipte, tačiau britų pilietį. Jo laukia teismai Amerikoje ir Britanijoje. Jis pagarsėjo, kai savo pamoksluose ragino musulmonus žudyti visus netikėlius, ypač jei jie yra žydų tikėjimo.

SOCDEMAI, SOCLIBAI IR DARBIEČIAI PRADĖJO DERYBAS

Vilnius, spalio mėn. 28 d. (ELTA) Socialdemokratų (A. Brazausko), Naujosios sąjungos (A. Paulausko) ir Darbo (V. Uspaskicho) partijos derybinės grupės pasirašė pareiškimą, kuriuo pradedamos derybos dėl bendros koalicijos sudarymo ir bendro darbo Seime bei Vyriausybėje. Socialdemokratų derybininko Gedimino Kirkilo teigimu, derybos dėl "vaivorykštės" koalicijos taip pat bus tęsiamos.

Derybinės grupės sutarė pariteto pagrindais sudaryti darbo grupę kuri derins bendras programines nuostatas. Taip pat pareiškime skelbiama, kad prie derybų kviečiamos prisijungti Liberalų ir centro sąjunga (A. Zuoko) bei Vals tiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga (K. Prunskienės).

Pareiškimą apie derybų pradžią pasirašė socialdemokratas G.Kirkilas, socialliberalas Antanas Valionis ir Darbo partijos atstovas Žilvinas Padaiga.

G.Kirkilas teigia, kad kairieji ir toliau sieks išlaikyti derybas dėl "vaivorykštės" koalicijos ir nesiekia jų sužlugdyti. Tačiau, pasak socialdemokratų derybininko, pačių

konservatorių paskutiniai komentarai nesuteikia deryboms "geresnės atmosferos". G.Kirkilo įsitikinimu, patys konservatoriai nėra tinkamai pasirošę joms. "Aš sakyčiau konservatoriai išprovokavo mus savo išankstiniais pareiškimais, išankstinėmis nuostatomis ir partijos pirmininko pareiškimais, kurie konservatorių derybininkams užkirto lankstų kelią",- G.Kirkilui antrino socialliberalas Artūras Skardžius. Jis taip pat teigė nemanaš, kad dėl su Darbo partija pasirašyto pareiškimo derybos dėl "vaivorykštės"

koalicijos gali žlugti. Pasak A.Skardžiaus, konservatorių dalyvavimas nebūtinai vien tam, kad ši koalicija vadintųsi "vaivorykštės". "Kodėl "vaivorykštėje" būtinai turi būti ir konservatoriai? Kodėl neužtektų vien Liberalų ir centro sąjungos?", - retoriškai klausė A.Skardžius.

Darbo partijos derybų grupės atstovas Žilvinas Padaiga, paklaustas dėl kokių postų jo atstovaujama partija derėtųsi, atsakė, kad tai būtų keletas ministrų portfelių. Kokios būtent ministerijos "darbiečius" domina, jis neatsakė.

Derybos dėl "vaivorykštės" koalicijos: I.Degutienė, V. Bogušis ir G.Kirkilas. *ELTA*

K. PRUNSKIENĖ KALBA APIE "VAIVORYKŠTĖS" UŽBLOKAVIMĄ

Vilnius, spalio 21 d. (ELTA). Kritiškai vertinanti vaivorykštinės Vyriausybės suformavimą, Vals tiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos pirmininkė Kazimiera Prunskienė prabilo apie galimą jos užblokavimą.

"Realiai esame ta politinė partija, kuri gali užblokuoti tą "vaivorykštę", nes sunku įsivaizduoti, kad trys partijos be mūsų sugebės ją suformuoti", - sakė spaudos konferencijoje K. Prunskienė. Jos manymu, taip pat sunku patikėti, kad liberaldemokratai galėtų prisidėti prie jų atžvilgiu labai kritiškų partijų koalicijos suformavimo.

Kalbėdama apie svarstomą porinkiminę kairiųjų ir dešiniųjų koaliciją, K. Prunskienė išreiškė viltį, kad "atsiras galimybės pristabdyti tokį keistą politinio spektro sujaukimą, sumaišymą dienos su naktimi, žiemos su vasara".

K. Prunskienė sakė tikrai nematanti programinio pagrindo dalyvauti "vaivorykštėje" nuo socialdemokratų iki konservatorių imtinai, nes programine prasme jie yra kitoje pusėje.

"Su socialdemokratais suderinamumas yra kol kas didesnis", - teigė K. Prunskienė. Tačiau ji sakė kelsianti kai

kurias problemas, "dėl kurių reiktų labai rimtai aiškintis". Pasak K. Prunskienės, tai socialiniai prioritetai, regioninė, kaimo ir energetikos politika. "Dėl tų dalykų reiktų išsiaiškinti, bet kompromisas, manau, įmanomas", - sakė Vals tiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos vadovė.

BRAZAUSKAS KVIEČIA PRISIJUNGTI

Liberalų ir centro sąjungos pirmininkas Artūras Zuokas susitiko su socialdemokratų vadovu premjeru Algirdu Brazausku. A. Brazauskas įteikė A. Zuokui oficialų siūlymą prisijungti prie galimos socialdemokratų, socialliberalų, Darbo partijos ir Vals tiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos valdančiosios koalicijos. A. Zuokas po susitikimo pareiškė nemanaš, kad liberalcentristų dalyvavimas tokioje koalicijoje būtų priimtinas.

Eltos žiniomis, per vykusį A. Brazausko ir A. Zuoko pokalbį buvo skambinta ir konservatorių vadovui Andriui Kubiliui ir siūloma konservatoriams atsiimti jų iškeltą sąlygą dėl rotacijos principo formuojant galimą "vaivorykštės" koaliciją.

A. Zuoko manymu, A. Kubilius siekia būti būsimos opozicijos vadovu. *ELTA*

TEISMAS IR GENERALINĖ PROKURATŪRA IŠTEISINO R. PAKSĄ

Vilniaus apygardos teismas spalio 25 d. išteisino valstybės paslapties paviešinimu kaltintą eksprezidentą Rolandą Paksą.

Tą pačią dieną išteisintasis ir jo advokatai gavo dar vieną džiugią žinią - jiems buvo atsiųstas pranešimas, kad praėjusį ketvirtadienį Generalinė prokuratūra nutraukė ikiteisminį tyrimą baudžiamojame byloje dėl galimo valstybės tarnautojų, Prezidentūros, teisėsaugos institucijų pareigūnų neteisėto kišimosi sprendžiant turtinius ginčus dėl bendrovės "Žemaitijos keliai" akcijų valdymo ir atliekant bendrovės "Šiaulių plentas" veiklos patikrinimą.

Konstitucinis Teismas savo nutarime yra konstatavęs, kad R.Paksas, siekdamas įgyvendinti jam artimų privačių asmenų turtinius interesus, naudodamasis savo statusu, davė nurodymus savo patarėjui Visvaldui Račkauskui pasinaudojant tarnybine padėtimi per teisėsaugos institucijas paveikti UAB "Žemaitijos keliai" vadovų ir akcininkų sprendimus dėl akcijų perleidimo R.Paksui artimiems asmenims.

Šiame ikiteisminiame tyrime gegužės 20 dieną R.Paksui buvo pareikštas įtarimas dėl piktnaudžiavimo tarnyba. Praėjus penkiems mėnesiams nuo įtarimo pateikimo, Generalinė prokuratūra ikiteisminį tyrimą nutraukė nusprendusi, kad nesurinkta pakankamai duomenų, pagrindžiančių įtariamojo R.Pakso kaltę.

Tuo tarpu **Vilniaus apygardos teismo** nagrinėtoje byloje R.Paksas prokurorų buvo kaltinamas tuo, kad dosniausiam savo rinkimų kampanijos finansuotojui Juriui Borisov leido suprasti, kad jo pokalbių klausosi Valstybės saugumo departamento (VSD) pareigūnai.

Teismas nusprendė, kad byloje taip pat nėra neginčijamų įrodymų, kad apie VSD vykdomą pokalbių kontrolę J.Borisov sužinojo būtent iš R.Pakso.

Teismo nuosprendyje cituojamas J.Borisov telefoninio pokalbio su Rusijos viešųjų ryšių kompanijos "Almax" specialiste Ana Zatonskaja fragmentas. Šiame pokalbyje verslininkas guodžiasi, kad visos jo mintys, jo emocijos yra įrašinėjamos. Tačiau teismas pažymi, jog J.Borisov pokalbiuose su kitais asmenimis nepasakė, kad iš R.Pakso sužinojo apie saugumo vykdomą jo pokalbių kontrolę, verslininkas tik žinojo, kad jo pokalbiai įrašinėjami.

Paskelbęs nuosprendį, teis-

mas panaikino R.Paksui paskirtą kardomąją priemonę - rašytinį pasižadėjimą neišvykti. Tokio nuosprendžio tikriausiai nesitikėjo nei Generalinė prokuratūra, nei R.Paksas.

Valstybės kaltintojas, Generalinės prokuratūros prokuroras Mindaugas Dūda negalėjo pasakyti, ar pasinaudos įstatymo suteikta teise per 20 dienų apskusti nuosprendį.

"Man dar reikia perskaityti nuosprendį", - sakė jis. Spalio 6 dieną prokuroras M.Dūda paprašė teismą pripažinti eksprezidentą R.Paksą kaltu dėl valstybės paslapties paviešinimo savo rinkimų kampanijos finansiniam rėmėjui ir skirti už tai 75 minimalių gyvenimo lygių (MGL) - 9375 litų - baudą.

"Nieko nesitikėjau. Atėjau tik išklausti nuosprendį", - sakė M.Dūda.

R.Paksas irgi atrodė sutrikęs. Jis sakė, kad abejojo teisingumu Lietuvoje, vėl piktinosi jam surengta apkalta, kuri esą buvo politikų, kuriems neįtiko prezidentas, nuosprendis. Kaltinamasis niekada kaltės nepripažino. R.Paksas teismo procesą vadino apkaltos tęsinium.

Vienas iš Seimo apkaltos komisijos kaltinimų R.Paksui, kuriais remiantis jis buvo nušalintas nuo prezidento pareigų, buvo tas, jog sąmoningai leisdamas J.Borisov suprasti, kad dėl jo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą ir vykdo jo pokalbių telefonu kontrolę, R.Paksas siurkščiai pažeidė Konstituciją ir sulaužė duotą prezidento priesaiką.

Eidamas prezidento pareigas R.Paksas galėjo susipažinti su valstybės paslaptį sudarančia informacija, žymima spaudu "slaptai".

Bylos duomenimis, 2003 metų kovą tuometinis VSD vadovas M.Laurinkus perdavė R.Paksui penkis pokalbių telefonu išklotines su grifu "slaptai".

Šiose pokalbių išklotinėse buvo užfiksuota, kaip J.Borisov informuoja Rusijos viešųjų ryšių kompanijos "Almax" specialistę A.Zatonskają apie situaciją Prezidentūroje, svarsto, kaip galima būtų sustiprinti savo įtaką valstybės vadovui, aptarinėja prezidento patarėjos Dalios Kutraitės-Giedraitienės asmenybę bei kalba apie jos sukompromitavimą visuomenėje.

2003 metų kovo 17-osios pavakarę į R.Pakso namus Antakalnyje buvo atvykęs jo draugas Algirdas Drakšas bei finansinis rėmėjas J.Borisov. Įtariama, kad būtent šią dieną (Nukelta į 6 psl.)

Kazimiera Prunskienė, Viktoras Uspaskichas ir Alfredas Pekeliūnas. *ELTA*

TEISININKAI PABRĖŽIA, KAD R. PAKSĄ IŠTEISINANTIS NUOSPRENDIS NEPANEIGIA KONSTITUCINIO TEISMO NUTARIMO

Vilnius, spalio 25 d. (ELTA). Net jei pašalintąjį Prezidentą Rolandą Paksą išteisinantis nuosprendis liktų galioti, iš šio išteisinimo negalima daryti išvados, jog Konstitucinis Teismas nepagrįstai pripažino R. Paksą šiurkščiai pažeidusiu Konstituciją ir sulaužiusiu priesaiką.

Tai akcentuoja Teisės projektų ir tyrimų centro teisininkai, kurių viešą pasisakymą inspiravo prieštaringi pirmadienį paskelbto Vilniaus apygardos teismo nuosprendžio komentarai. Šis teismas išteisinio R. Paksą konstatuodamas, jog byloje nėra neginčijamų ir tiesioginių įrodymų, kad būtų jis 2003 kovą informavo savo finansinį rėmėją Jurij Borisov apie specialiųjų tarnybų vykdomą jo pokalbių telefonu kontrolę.

“Negalima dėti lygybės ženklų tarp Konstitucinio Teismo, sprendžiančio, ar pareigūnas pažeidė Konstituciją bei sulaužė priesaiką, ir tarp baudžiamąjį kaltinimą sprendžiančio teismo, kuris aiškinasi, ar asmuo įvykdė nusikaltimą”, - aiškinama Teisės projektų ir tyrimų centro komentare.

Konstitucinio Teismo išvados yra privalomos visoms įstaigoms ir visiems pareigūnams. Tačiau, pasak Teisės projektų ir tyrimų centro konsultanto advokato Kęstučio Čilinsko, Konstitucinis Teismas savo 2004 m. kovo 31 d. išvadoje netyrė, ar R. Paksas padarė tyčinį nusikaltimą.

“Apkaltos procese nespren-
džiamas baudžiamosios atsa-
komybės klausimas. Pareigū-
no atlikti veiksmai nagrinėjami
sąžiningumo, ištikimybės Lie-
tuvai ir atitikimo Konstitucijai
požiūriu. Konstitucinis Teis-
mas savo 2004 m. kovo 31 d.
išvadoje tyrė, ar Respublikos
Prezidentas šiurkščiai nepažeidė
Konstitucijos, nesulaužė
priesaikos būti ištikimas Lietu-
vos Respublikai ir Konstituci-
jai, sąžiningai eiti savo parei-
gas.

Pasak Teisės projektų ir tyrimų centro teisininkų, apkaltos proceso pasekmė - ne kriminalinė bausmė, o nušalinimas nuo pareigų, todėl apkaltos procesas yra pagrįstas kitokiomis įrodinėjimo taisyklėmis negu tos, kuriomis vadovaujamasi baudžiamajame procese.

Vadovaudamasis tomis Konstituciniam Teismui bei apkaltos procesui taikomomis taisyklėmis, šis teismas R. Pakso atžvilgiu nustatė ne vieną atvejį, kai reikalavimai būti ištikimam Lietuvos Respublikai ir Konstitucijai, sąžiningai eiti savo pareigas buvo pažeisti, aiškina teisės ekspertai.

Pasisakydamas dėl valstybinės paslapties atskleidimo, Konstitucinis Teismas nurodė, kad tuometinis Prezidentas R. Paksas per 2003 m. kovo 17 d. susitikimą su J. Borisovu sąmoningai leido šiam suprasti, kad teisės saugos institucijos vykdo J. Borisovo pokalbių telefonu kontrolę ir kad teisė-

NATO Generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer kalbasi su Lietuvos Krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi ir nuolatine Lietuvos ambasadore prie NATO Ginte Damušyte. *NATO nuotr.*

saugos institucijos J. Borisov atžvilgiu atlieka operatyvinį tyrimą.

Teisės projektų ir tyrimų centro teisininkai pabrėžia, kad Konstituciniam Teismui pakako įrodymų tokiai išvadai padaryti.

“Tačiau baudžiamąją bylą nagrinėjančiam teismui reikia vertinti R. Pakso veiksmus ne sąžiningumo ar ištikimybės Lietuvai požiūriu, o kitu požiūriu - ar jis turėjo tyčia padaryti Baudžiamuoju kodeksu uždraustą veiką. Šiam teismui, kad jis apkaltintų asmenį nusikaltimu ir paskirtų kriminalinę bausmę, nepakanka įrodyti, kad bendraudamas su J. Borisov ir sąmoningai leisdamas jam sprasti kai kuriuos dalykus, tuometinis Prezidentas buvo nesąžiningas arba neištikimas Lietuvai”, - aiškinama Teisės projektų ir tyrimų centro komentare.

LIETUVOS APSAUGĄ SUSTIPRINO DAR DU BRITŲ "TORNADO"

Baltijos šalių oro erdvės apsaugą sustiprino dar du Didžiosios Britanijos karališkųjų karinių oro pajėgų naikintuvai "Tornado F3". Zoknių oro bazėje prie Šiaulių nusileidę naikintuvai prisijungė prie kitų dviejų "Tornado", kurie patruliuoja Baltijos valstybių oro erdvę nuo spalio 14 dienos, kai jie pakeitė "oro policijos" misiją iki tol atlikusius Danijos naikintuvus "F16".

Dabar bazėje yra dislokuota maždaug 100 kariškių bei orlaivius aptarnaujančio personalo, tarp jų - navigacinės įrangos, ryšių karininkai, medikai, karo policininkai, gaisrininkai, kitų sričių specialistai.

Britai oro policijos misijoje virš Baltijos valstybių daly-

vaus iki kitų metų sausio mėnesio. Vėliau juos pakeis kitos NATO narės kariai.

Maždaug pusė į Lietuvą atvykusių britų turi tarnybos Irake patirtį.

Kovo mėnesį Šiaurės Atlanto Tarybai sankcionavus oro policijos misiją deramų savo oro gynybos pajėgumų neturinčiose Baltijos šalyse, NATO sąjungininkai paeiliui siunčia misijai į Zoknių oro bazę savo lėktuvus, lakūnus ir aptarnaujančią personalą.

Šis politinis sprendimas laikomas laikinu, o nuolatinio sprendimo tebeieškoma.

Šešios NATO valstybės įsipareigojo rotacijų būdu užtikrinti nuolatinę Aljanso oro erdvės virš trijų Baltijos valstybių apsaugą iki 2006 metų. *BNS*

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)
LXXII

LKP CK narys L.Truska savo straipsnyje "Nepriklausomybė: skelbiama ar kuriam?" išspausdintame "*Tiesos*" 1990 m. kovo 5 d. numeryje, aiškino, jog nėra reikalo, kad Aukščiausioji Taryba paskelbtų nepriklausomybę, nes ji galinti "net diskredituoti pačią savarankiškos valstybės idėją. Juk ar pajutome gyveną nepriklausomoje Lietuvoje, Respublikos Aukščiausiąjai Tarybai vasario 7 d. paskelbus negaliojančia 1940 m. liepos 21 d. "Liaudies" seimo deklaraciją? Visai nesunkiai galima priimti dar 10 panašių nutarimų, bet kas iš to? [...] nepriimti jokio specialaus dokumento apie Lietuvos valstybingumo atkūrimą (tai jau buvo padaryta 1918 m.), o tartis su Maskva dėl 1939 m. sutarties

pratęsimo ir patikslinimo. Svarbus šitokio kelio į nepriklausomybę privalumas yra tai, kad jis nestato "centro" į nepatogią padėtį ir palieka jam erdvės laviruoti [...] ir nesudarytų precedento kitoms respublikoms (Maskvai tai itin svarbu). Manychiau, kad savotiška "finliandizacija" (laikinas SSRS karinių įguli buvimas) šiuo metu būtų realiausias "Pabaltijo klausimo" sprendimo būdas."

Nenoras suvokti, pataikavimas okupantams ar trumparegiškumas? Štai klausimai, kurie kyla skaitant tokius ir panašius savarankiškos LKP veikėjų straipsnius.

Praėjus, kaip minėta, savarankiškos LKP atsiskyrimo sukeltai euforijai ir tai partijai nestojant į pirmąsias kovotojų

dėl Lietuvos nepriklausomybės gretas, daugeliui ėmė atrodyti, kad iš esmės niekas nepasikeitė: LKP liko tokia pati, kokia buvusi - Lietuvos okupantų partija, melagių partija, tuo labiau kad ir toliau LKP CK, "rajkomuose" ir "gorkomuose" liko beveik visi tie patys buvę nomenklatūrininkai. Sunku buvo patikėti, kad staiga pakeitus partijos pavadinimą ir priklausomumą jie patys būtų pasikeitę. Žinoma, lėmė ir priešrinkiminė kova: po daugelio dešimtmečių partijos ir pavieniai veikėjai ėmė varžytis dėl aukščiausios valdžios kėdžių. Tokiomis aplinkybėmis neretai būdavo išpučiamos priešrinkimų praeities ar dabar padarytos klaidos.

Savarankiškos LKP praeitis buvo SSKP padalinio praeitis.

Tad neatsitiktinai rinkimus į Aukščiausiąją Tarybą laimėjo Sąjūdis ir jo remiami kandidatai. Sąjūdis buvo neatsiejamas nuo lietuvių tautos atgimimo. Iš viso į Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą buvo išrinkta 140 deputatų, iš kurių 5 buvo ir LKP (SSKP) nariai.

Po rinkimų patekę į valdžią, dalis net savarankiškos LKP CK narių išstojo iš šios partijos: L.Sabutis, N.Oželytė, R.Ozolas, B.Kuzmickas ir kiti. Rinkimai parodė, kad savarankiška LKP savo vaidmenį atliko - amortizavo Kremliaus spaudimą atgimstančiai Lietuvai, padėjo atskleisti, kas iš partijos narių yra už nepriklausomą Lietuvą, o kas jos priešai. Pralaimėjus rinkimus savarankiškos LKP autoritetas dar sparčiau ėmė smukti.

LIETUVA – NEPRIKLAUSOMA!

1990 m. kovo 8 d. Sąjūdžio Seime jo vadas V.Landsbergis pasakė, kad **Aukščiausiosios Tarybos rinkimų rezultatai**

prilygsta referendumui ir Sąjūdis gavo mandatą įforminti lietuvių tautos valią: paskelbti nepriklausomos Lietuvos atkūrimo aktą. Tačiau dalis Seimo narių dėl to abejojo, laikėsi nuomonės, kad pirma reikia derėtis su Maskva. Siūlyta Sąjūdį reorganizuoti į partiją (V.Čepaitis).

Kita vertus, ryžtą eiti Nepriklausomybės pristabdė ir kruvini įvykiai Kaukaze. Kol M.Gorbačiovas "ramino" Lietuvą, sovietinė kariuomenė siautėjo Baku. Azerbaidžano Liaudies fronto duomenimis, sausio 19 d. naktį milicijai ir kariuomenei puolant taikias demonstracijas, žuvo apie 1500 žmonių. Apie tą sovietinės kariuomenės žmogžudystę "*Atgimimas*" 1990 m. sausio 26 d. (Nr.4) rašė: "Operacija prasidėjo naktį iš sausio 19 į 20-ąją, 24 valandą. Aplinkiniuose rajonuose buvo išjungta elektros energija, barikados apšviestos prožektoriais, po to ėmė šaudyti, pajudėjo šarvuočiai.

(Bus daugiau)

LATVIJOJE ŽLUGO MAŽUMOS VYRIAUSYBĖ

Latvijos Seimui spalio 28 d., atmetus vyriausybės pateiktą svarstyti 2005 metų valstybės biudžeto projektą, žlugo ministro pirmininko Indulio Emsio vadovaujama mažumos vyriausybė, atstovaujanti Žaliųjų ir valstiečių sąjungai (ŽVS).

Šimto vietų Seime už biudžeto projektą balsavo tik 39 deputatai. Projektui nepritarė 53 parlamento nariai, o penki deputatai susilaikė.

Už biudžeto projektą balsavo ŽVS, Latvijos pirmajai partijai ir opozicinėms Liaudies santarvės partijai (LSP) bei Latvijos socialistų partijai atstovaujantys deputatai.

Prieš balsavo į valdančiąją koaliciją įeinanti dešinioji Liaudies partija, taip pat dvi opozicinės dešinėsios partijos - "Naujasis laikas" ir "Tėvynei ir Laisvei" ir Judėjimo už Latvijos nacionalinę nepriklausomybę susivienijimas.

Pagal Latvijos parlamento taisykles, jeigu deputatai balsuoja prieš biudžeto projektą per pirmąjį ar antrąjį svarstymą, tai laikoma nepasitikėjimo pareiškimu vyriausybei.

Latvijos prezidentė Vaira Vykė-Freiberga dabar turi

paskirti naują premjerą, kurio suformuotą vyriausybę turės patvirtinti parlamentas.

Pirmoji ir vienintelė Europoje žaliųjų lyderio vadovaujama vyriausybė, kuri Seime kontroliavo 47 mandatus, buvo patvirtinta kovo 9 dieną, kai dėl vidaus nesutarimų atsisistatydino dešiniųjų koalicijos ministrų kabinetas.

Latvijos mažumos vyriausybei jau seniai grėsė žlugimas, nes jos darbu buvo nepatenkinta kabineta rėmusi LSP, kuri net pasiūlė pareikšti nepasitikėjimą vyriausybe, bet tada ministrų kabinetas atsi-
laikė.

Nuo Latvijos nepriklausomybės atkūrimo 1991 metais šali jau valdė dešimt vyriausybų.

V.Vykė-Freiberga taip pat priminė, kad per šio šaukimo Seimo kadenciją jai jau trečią kartą teks rinkti kandidatą į premjerus. "Greit galiu tapti šios srities eksperte", - sakė prezidentė.

"Jei kalbėsime apie vyriausybės nuvertimo mechanizmą, - įvyko kažkas originalaus. Liaudies partija balsavo prieš biudžetą, kurį parengė jos finansų ministras Oskaras Spurdzinis", - sakė ji. **BNS**

V. LANDSBERGIS NORI SUTRUKDYTI V. PUTIN ŠVĘSTI PERGALĖS DIENĄ

Europarlamentaras Vytautas Landsbergis, taip pat jo kolegos Briuselyje estas Tunne Kelam, latvis Aldis Kuškis kreipėsi į pasaulio šalių vadovus, prašydami įvertinti Rusijos prezidento Vladimir Putin veiksmus. Nepasitenkinimą sukėlė V. Putin sumanymas į Pergalės dienos Antrajame pasauliniame kare iškilmes Maskvoje sukviesti šalių vadovus.

Savo laiške europarlamentarai teigia, kad užsienio šalių vadovų dalyvavimas šiose iškilmėse taps sovietinės okupacijos ir komunistinio režimo

pripažinimu.

Kaip *"Omni laikui"* teigė V. Landsbergis, kreipiamasi į visus "galvojančius žmonės".

"Kodėl Rusija Pergalės dieną švenčia atskirai nuo visos Europos? Juk Rusijos pergalė Antrajame pasauliniame kare reiškė tragediją jos pavergtoms tautoms".

Paklaustas, kokios reakcijos tikisi, V. Landsbergis atsakė: "Visiškai nežinau. Tai priklausys nuo žmonių sąžinės."

Į Pergalės dienos Antrajame pasauliniame kare iškilmes kvietimą yra gavęs ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

telefoną ir išimdavo jo bateriją, kad nebūtų įmanoma įrašinėti jo pokalbių.

J.Borisov pareigūnams teigė, esą visos jo pokalbių telefonu išklotinės, kuriomis grindžiamas kaltinimas R.Paksui, tėra klastotė ir kategoriškai neigė, kad apie pokalbių pasiklausymą sužinojęs iš prezidento.

R.Paksas šių metų balandžio pradžioje per parlamentinę apkaltą buvo nušalintas nuo prezidento pareigų už šiurkščius Konstitucijos pažeidimus ir priesaikos sulaužymą. Konstitucinio Teismo išaiškinimu, jis iki gyvos galvos nebegali eiti valstybinių pareigų, susijusių su priesaikos davimu. **BNS**

2004 m. rugsėjo 19 d. Parma, OH (Clevelando priemiestyje) per įvykusio linksmumo parengtį sen. George Voinovich-R dalyvavo lietuvių grupė "Ohio Lithuanian Republican Committee". Iš kairės: Gražina Kudukienė, sen. George Voinovich, dr. Stepas Matas ir dr. Kristina Stankaitytė-Phillips.

CARAS VYKSTA Į GUBERNIJĄ, ARBA V. PUTIN KELIONĖ Į KIJEVĄ

Vilnius, spalio 26 d. (ELTA). Likus penkioms dienoms iki Ukrainos prezidento rinkimų, Vladimir Putin antradienį pradėjo agitacinę kelionę į Kijevą. Jis ukrainiečiams patarė, kad jie turi balsuoti už valdžios stovyklos kandidatą Viktor Janukovič, rašo numeryje Lenkijos dienraštis *"Gazeta Wyborcza"*.

Interviu su Rusijos prezidentu transliavo didžiausi Ukrainos televizijos kanalai. Per parodą, skirtą Ukrainos išvadavimo 60-osioms metinėms, V. Putin pasirodė tribūnoje su prezidentu Leonid Kučma ir jo "įpėdiniu" - premjeru V. Janukovič.

Prieš dvi savaites V. Janukovič lankėsi pas V. Putin per

DARBO PARTIJOS ŽYGIO Į SEIMĄ KAINA – 8 MILIJONAI

Daugiausia balsų Seimo rinkimuose gavusios Darbo partijos vadovas Viktor Uspaskich *"Respublikos"* dienraščiui pareiškė, jog, preliminariais skaičiavimais, šios politinės jėgos rinkimų kampanija kainavo apie 8 milijonus litų. Politikas neslėpė, kad už reklamą televizijoje Darbo partijai pavyko sumokėti kelis kartus pigiau nei konkurentams, nes transliuotojams buvo siūlomi dideli pakeitai ir ne vien politinė agitacija, bet ir ilgalaikė su Darbo partijos nariais susijusių įvairių bendrovių reklama.

"Mes sumokėjome mažiau, o televizijos uždirbo daugiau – reikia mažiau plepėti, o daugiau mąstyti ir dirbti", - teigė V.Uspaskich ir tikino, jog leidžiamos sumos - 3,9 mln. litų neperžengė nei Darbo partija, nei vienamandatėse apygardose kandidatavę jos atstovai, kuriems, buvo leidžiama surinkti apie 60-80 tūkst. litų. **www.DELFI.lt**

jo gimimo dieną. Maskvoje kalbama, jog buvusiam KGB karininkui V. Putinu nėra lengva broliautis su V. Janukovič, kuris jaunystėje du kartus sėdėjo kalėjime už plėšikavimą. Bet V. Putin įveikė save, kadangi V. Janukovič dabar rusams žada visa, ko tik šie panorės, pažymi Lenkijos laikraštis.

Neseniai V. Janukovič pažadėjo, kad rusų kalbai Ukrainoje bus suteiktas "antrosios valstybinės kalbos" statusas, kad šalis nesiels įstoti į NATO, kad ji integruosis ne su ES, bet su Rusija. Kaip teigia rimti Didžiosios Britanijos šaltiniai, ukrainiečiai sutiko atiduoti Rusijos kariniam laivynui Sevastopolį, didžiausią Juodosios jūros bazę.

Pasak *"Gazeta Wyborcza"*, V. Janukovič elgiasi taip, lyg

"TRYBUNA": KOLEGŲ LIETUVIŲ PĖDOMIS

Vilnius, spalio 26 d. (ELTA). Opozicijai atstovaujantys Lenkijos naftos koncerno PKN "Orlen" bylą tiriančios Seimo komisijos nariai eina kolegų lietuvių pėdsakais. Yra verslas, yra agentas, yra prezidentas ir valstybės paslaptys, todėl atsiranda minčių pradėti Aleksander Kwasniewski apkaltą", - rašo antradienį Lenkijos dienraštyje *"Trybuna"* Piotr Ożadowicz.

"Teismas pirmadienį išteisino pašalintąjį prezidentą Rolandą Paksą, kuris buvo kaltinamas atskleidęs valstybės paslaptį. Lietuvą buvo sukrėtęs

Pranešama, kad Uspaskich pretenduoja į ūkio ministrus Seimo rinkimus laimėjusios Darbo partijos pirmininkas milijonierius Viktor Uspaskich pretenduoja užimti ūkio ministro postą, patvirtino patikimi **BNS** šaltiniai Seime. Pats V.Uspas-

siektų ne suverenios valstybės vadovo posto, bet Rusijos vietininko pareigų. V. Putin toks variantas tinka, kadangi jis siekia atkurti imperiją tose teritorijose, kurias Maskva prarado, iširus SSRS.

Rimčiausias V. Janukovič varžovas, provakarietiškai nusiteikęs opozicijos kandidatas Viktor Juščenka Rusijos žiniasklaidos yra vaizduojamas kaip nacionalistas, silpnas žmogus, siekiantis parduoti šalį amerikiečiams.

Viešosios nuomonės tyrimai rodo, kad V. Janukovič įgijo nedidelę persvarą prieš V. Juščenką. Bet kas taps Ukrainos prezidentu, tikriausiai paaiškės tik po trijų savaičių, per antrąjį turą, kuriame turėtų susitikti V. Juščenka ir V. Janukovič, pažymi *"Gazeta Wyborcza"*.

didelis skandalas. Seimo laikinoji komisija priėmė prezidentą kaltinantį sprendimą. O parlamentas jį įvykdė, iki galo atlikdamas apkaltos procedūrą", - rašo laikraščio apžvalgininkas.

"Tai, kad galiausiai jis (A. Kwasniewski) bus išteisintas, neturi jokios reikšmės. Svarbiausia - eliminuoti iš žaidimo politiką, kurį remia daugiausia Lenkijos gyventojų ir kuris pažadėjo suvienyti kairiąsias jėgas artėjant kitamet įvyksiantiems parlamento ir prezidento rinkimams", - baigdamas pažymi P. Ożadowicz.

kich teigė negalįs paneigti, jog gali užimti ūkio ministro postą, bet tvirtino, jog dėl kandidatūros kol kas nėra apsispręsta. "Aš negaliu paneigti, nes nežinau kaip bus", - sakė jis, pakartojęs, jog "pats didelių ambicijų dėl postų neturi".

(Atkelta iš 4 psl.)

TEISMAS IR GENERALINĖ...

J.Borisov sužinojo iš R.Pakso, kad jo pokalbių telefonu klauso VSD.

Pats J.Borisov anksčiau teisme tvirtino apie jo pokalbių telefonu slaptą kontrolę žinojęs dar nuo 1998 metų, kai buvo tikrinama jo vadovaujamos sraigtasparnių remonto įmonės "Avia Baltika" veikla.

Buvęs R.Pakso patarėjas Remigijus Ačas, teisme apklaustas kaip liudytojas pasakojo, kad J.Borisov turbūt jau seniau žinojo apie VSD atliekamą pokalbių pasiklausymą, nes susitikimuose su juo jis išjungdavo mobiliojo ryšio

LIETUVIŲ FONDO METINIS POKYLIS

Jau artėja Lietuvių fondo metinis vajuos pokylis, kuris šiemet yra rengiamas lapkričio 6 d. (šeštadienį) PL Centro Lemonte. Jis prasidės 6:30 v.v. kokteiliais, o 7:30 – bus vakarienė.

Čia taip pat bus LF dr. Antano Razmos vardo visuomeninės premijos įteikimas (jį gaus gerai žinomas Lietuvos visuomenės ir politikos veikėjas, dabartinis Europos Sąjungos parlamento narys prof. Vytautas Landsbergis). Taip pat bus įteiktos stipendijos studentams, vyks šokiai ir kiti įvairumai.

Pakvietimų kainos – 40 dol., studentams – 25 dol. Paaukojus LF 100 dol. vienas

bilietas duodamas nemokamai. Vietas rezervuoti skambinant LF raštinės Laimai arba Jūratei telefonu 1 (630) 1616.

Kadangi šį kartą į pokylį atvyksta žymusis svečias prof V. Landsbergis su žmona Gražina, yra tikimasi gausaus dalyvių skaičiaus. Todėl norintieji užsitikrinti sau vietas, turi registruotis galimai greičiau.

Čia bus proga ne vien tik susitikti retai Čikagoje matomą svečią, bet ir pasilinksinti ir paremti šią necilinę lietuvių organizaciją, kuri dabar po maždaug milijonų dolerių metuose skiria įvairiems lietuviškiems reikalams.

E.Šulaitis

JURGINĖS PADANGĖJE

Spalio 9-10 d. savaitgalį Clevelando Šv. Jurgio parapijos nariai išrinko 2005 m. kadencijai 4 naujus Parapijos tarybos narius. Jie yra: Antanas Bacevičius, Rūta Degutienė, Algis Martinėnas ir Larry Stochl. Dar vienerius metus šioje taryboje veiks: Stephen Kristoff, Algirdas Matulionis, Petras Rekstis ir Birutė Vede-gienė. Pagal tarybos nuostatus, kasmet yra perrenkama pusė jos narių.

Lapkričio 2 d. antradienį – Vėlinės. Parapijos nariai primenami užpildyti ir įteikti jų mirusiųjų prisiminimo voke-lius. Jose įrašyti vardai bus prisimenami Vėlinių dienos Mišiose ir kiekvienose Mišiose lapkričio mėnesį.

Šiemet dėl skiepijimo stokos šiame krašte negauti gripo skiepai Šv. Jurgio parapijos nariams paskiepyti nuo gripo.

Amerikos Lietuvių Tarybos 64-asis kasmetinis suvažiavimas vyks lapkričio 6 d., šeštadienį, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. ALT'ą sudarančių centinių organizacijų ir visuomenės atstovai apžvelks atliktus darbus, vyks bendros diskusijos ir bus patvirtinti ateities veiklos uždaviniai. Suvažiavimo registracijos pradžia 9:30 v. ryto. Daugiau informacijos ALT'o raštinėje telefonu 773-735-6677. Visus kviečia **Amerikos Lietuvių Taryba**.

Lietuvių įsteigta Šventojo Kryžiaus bažnyčia, istoriniame Čikagos skerdyklų rajone šiemet švenčia 100 metų sukaktį. Lapkričio 13 dieną, 2 v.p.p. iškilmingas jubiliejinės Mišias atnaušaus vyskupas Paulius Baltakis. Giedos Dariaus Polikaičio vadovaujamas *Dainavos* choras. Po Mišių bus priėmimas. Šventojo Kryžiaus bažnyčia yra prie 46 gatvės ir Hermitage Avenue. Visus kviečia **Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija**.

Šv. Jurgio parapijos metinė Rudens šventė bus lapkričio 14 dienos sekmadienį, pradedant po 10:30 val. ryto Mišių ir užbaigiant apie 3:00 val. p.p. Parapijos taryba ir klebonas kviečia visus parapijos narius ir bičiulius dalyvauti šioje šventėje.

Šiemet žadama visus skaniai pavaišinti ir suteikti malonią progą pabendrauti. Pietų kainos: 12.00 dol. suaugusiems, 5.00 dol. moksleiviams, ir vaikams – veltui. Bus žaidimai bei loterijos. Kiniečių loterijoje vėl bus apstu nepaprastų dovanų.

Rudens Šventės sėkmei daug padeda parapijos metinė loterija. Šiemet yra skiriami iš viso 2,000 dol. laimėjimams. Be to, šios loterijos bilietai ankstyviesiems platintojams bus praversti trys laimės traukimai po 50 dol. kiekvienas. Papildomi šios loterijos bilietai gaunami savaitės dienomis klebonijoje arba po savaitgalio pamaldų bažnyčioje. Kun. Juozas Bacevičius mielai norėtų matyti visus parapijiečius ir bičiulius šioje Rudens šventėje.

Jurginėje platinamos ENTERTAINMENT 2005 nuolaidų kuponų knygos. Jas galite gauti klebonijoje arba bažnyčioje. Kaina – tik 25 dol.

Gerardas Juškėnas

Spalio 17 d. Clevelend, OH, LB valdyba susirinkime kalbėjo kaip paruošti iškilmingą, prasmingą bei kartu linksną 2005 metų Vasario 16 d. šventę. Iš kairės sėdi: pirm. Algis Gudėnas, dr. Viktoras Stankus, Aldona Adomavičienė, Vincas Taraška, Vida Bučmienė. Stovi dr. Kristina Stankaitytė-Phillips ir Gintas Aras.

KETURI LIETUVIŲ FONDO PROJEKTAI

Spalio 19 d. Lemonte posėdžiavo Lietuvių fondo taryba. Posėdžio pradžioje Tarybos pirmininkas dr. Antanas Razma pranešė, kad 2004 metų Lietuvių Fondo visuomeninė premija bus įteikta prof. habil. dr. Vytautui Landsbergiui LF pokylyje lapkričio 6 d. Lemonte.

LF valdybos pirmininkas Arvydas Tamulis džiaugėsi, kad per valdybos organizuotą tradicinį LF golfo turnyrą Lemonte ir LF tarybos nario Sauliaus Anužio pravestą turnyrą Detroite, į LF įstojo 22 nauji nariai. Kitais metais pnašūs turnyrai bus skatinami ir kitose vietovėse. Valdyba turėjo kelis posėdžius ir vieną specialią ateities veiklos planavimo sesiją, kurios metu buvo kalbėta apie LF pagrindinį tikslą, narius, fondo stiprias ir silpnas vietas, fondo reikšmę narių ir visuomenės tarpe, ir ateities planus.

LF administratorė Laima Petroliūnienė su talkininkais išsiuntė visiems LF nariams laiškus su pirmojo 2004 metų pelno paskirstymo duomenimis ir pranešimais.

Valdyba suplanavo keturis pagrindinius projektus. Pirmas

projekto yra LF įgaliotinių atskirose lietuvių gyvenamose vietovėse tinklas. LF tarybos ir valdybos narys Vytautas Vaitkus stiprins ir plės LF valdybos ryšius su dabartiniais ir naujais įgaliotiniais, per juos bus skleidžiama LF informacija, verbuojami nauji nariai, ruošiami vajai ir informaciniai susirinkimai. Antrasis yra LF informacijų tinklas per žiniasklaidą, laiškus ir kitus būdus, kurį vykdo tarybos ir valdybos narė Sigita Balzekienė, internetą tvarko valdybos narys Ramūnas Astrauskas. Trečiasis – įvairios programos lituanistinėse mokyklose, supažindinant mokytojus, tėvus ir mokinius apie Lietuvių fondą, tuo rūpinsis tarybos ir valdybos narė Ramona Žemaitienė. Ketvirtasis projektas yra naujų LF narių vajai ir jį vykdys tarybos narys Saulius Anužis. Ateinantys 2005 metai bus naujų LF narių metai.

Pirmininkas Arvydas Tamulis rugsėjo mėnesį dalyvavo JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos sesijoje Arizonoje ir ten su Krašto valdybos pirmininke Vaiva Vėbraite bei jos bendradarbiais kalbėjosi apie Lietuvių fondo naujų įstatų

projektą. Nespėjus ten viską išsiaiškinti, abu (LF ir JAV LB) valdybų pirmininkai ir bendradarbiai vėl susitiko spalio 23-24 dienų savaitgalį Connecticut valstijoje.

Finansų komisijos pirmininkas Saulius Čyvas dirbo kartu su LF buhalteriu Pijumi Stončiumi CPA (Certified Public Accountant), tvarkančiu LF finansų knygas ir pateikė rugsėjo mėnesio apyskaitas. Detalus finansų pranešimai rodė, kad LF investicijos gerai laikosi, nežiūrint biržos svyravimų, o valdyba laikosi nustatyto biudžeto ir išleido mažiau pinigų negu buvo numatyta.

Pelno skirstymo komisijos pirmininkas Kęstutis Ječius pranešė antro 2004 metų pelno skirstymo rezultatus. Spalio 9 d. buvo paskirstyta 254,516 dol.: švietimo, mokslo ir stipendijų reikalams 22,800 dol., kultūriniais reikalams 15,000 dol., jaunimo stovykloms 21,716 dol., Pasaulio lietuvių centro jaunimo rūmų projektui 100,000 dol., JAV išeivijos žiniasklaidai 60,000 dol., kitiems projektams 35,000 dol. Taryba vienbalsiai patvirtino paskirtas sumas. Komisijos pirmininkas tarybai pasiūlė kelis LF pelno skirstymo gairių pakeitimus ir praplėtumus. LF turėtų kreipti didesnę dėmesį ir skirti didesnę paramą išeivijos reikalams. Diskusijos šiais klausimais bus tęsiamos kituose tarybos posėdžiuose.

Įstatų komisijos pirmininkas advokatas Vytenis Kirvelaitis pateikė posėdžio dalyviams kelias rekomendacijas LF įstatų projektui. Jos bus svarstomos ateityje.

Garbės komiteto pirmininkas dr. Jonas Valaitis kalbėjo apie 2005 metų Lietuvių fondo dr. Antano Razmos vardo švietimo premiją, kurios komisijai pirmininkauti taryba patvirtino Sigitą Balzekienę.

LF inf.

Spalio 9-10 d. Clevelande Mariaus Narbutaičio parodos dalyvių gausi grupė. Priekyje centre - Marius, Mike Moore pristatęs Marių publikai anglų kalba ir klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ.

LIETUVA IR PASAULIS

Karaliaučiaus sritis gali tapti eksperimentiniu regionu, kuriame bus patikrinta, kaip veikia pasienio ir muitų kontrolės sistema Rusijos ir Europos Sąjungos (ES) pasienyje, pareiškė žurnalistams Rusijos prezidento specialusis atstovas santykių su ES klausimais Sergej Jastržembski. "Paskutinį kartą atvykęs į Karaliaučių, aš konkrečiai domėjausi padėtimi tarptautiniuose kontrolės postuose Rusijos ir Lenkijos bei Rusijos ir Lietuvos pasienyje, o iki tol čia incognito dirbo mano aparato darbuotojai. Manau, kad Karaliaučiaus sritis gali ir turi tapti eksperimentiniu regionu, diegiant supaprastintą pasienio ir muitų kontrolės sistemą Rusijos ir ES pasienyje", - sakė S.Jastržembski. Pasak jo, būtent čia Rusijos pasieniečiai ir muitininkai, bendradarbiaudami su atitinkamomis ES narių - Lenkijos ir Lietuvos žinybomis, gali praktiškai realizuoti vadinamąjį "vieno lango" principą, kuris pastebimai supaprastintų sienos perėjimo procedūrą. "Šį principą vėliau galima bus pritaikyti ir visai likusiai Rusijos teritorijai, kur eina siena su Europos Sąjunga", - mano prezidento specialusis atstovas. "Šiandien sienos kirtimo procedūros, galiojančios pačioje Rusijoje, perdėm biurokratinės, virtusios perdėtu susirašinėjimu", - pažymėjo S.Jastržembski. "Bet netgi remiantis dabartiniais šalies įstatymais tai galima ir reikia taisyti, nors dėl to į kontroliuojančių sistemų infrastruktūrą reikėtų rimtų kapitalinių įdėjimų - ir Rusijos, ir užsienio šalių". "Rusijos ir ES sienų kirtimo formalumai turi būti maksimaliai supaprastinti", - pabrėžė Rusijos prezidento atstovas.

Japonijoje - pirmasis Lietuvos garbės konsulas. Japonijos Saporio mieste, Hokaido saloje, Lietuvos ambasadorius Japonijoje Algirdas Kudzys spalio 28 dieną oficialiai įteikė užsienio reikalų ministro Antano Valionio įgaliojamuosius raštus pirmajam Lietuvos garbės konsului Japonijoje Hidekacu Fudžiui, rašoma Užsienio reikalų ministerijos pranešime spaudai. Oficialaus garbės konsulato Sapore atidarymo proga surengtame priėmime dalyvavo Japonijos ir Lietuvos parlamentinių ryšių grupės vadovas Hirofumis Nakasonė, Japonijos ir Lietuvos draugystės asociacijos prezidentas Seičis Mizunas, Hokaido prefektūros ir Saporio miesto savivaldybės vadovai, 17 valstybių garbės konsulai, lietuvių bendruomenės nariai ir kiti politikos, verslo bei kultūros atstovai. Hidekatsu Fudžis yra vienas įtakingiausių Hokaido prefektūros verslininkų, stambios statybos ir nekilnojamo turto valdymo bendrovės "Fujii Building" prezidentas, Saporio pramonės ir prekybos rūmų nekilnojamojo turto komiteto pirmininkas.

Lapkričio 11 dieną Hagoje įvyksiančiame Rusijos ir Europos Sąjungos viršūnių susitikime Rusija turi išdėstyti savo naujas pozicijas dėl krovinių tranzito į Karaliaučiaus sritį. Tai pareiškė Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder, kalbėdamas Vokietijos ir Rusijos konferencijoje dėl smulkiojo ir vidutinio verslo problemų. "Vokietija ir Prancūzija savo ruožtu užtikrins, kad šios derybos baigtųsi kuo greičiau", - sakė kancleris.

Kaip žinoma, Rusijos parlamentas, praėjusią savaitę ratifikuodamas dokumentą dėl santykių su išplėsta ES, priėmė pareiškimą, kuriame reiškiamas nepasitenkinimas dabartinėmis Karaliaučiaus tranzito per Lietuvą taisyklėmis.

Lietuva savo ruožtu laiko dabartinę Karaliaučiaus tranzito tvarką gerai veikiančia ir atmeta Rusijos pretenzijas paversti šį tranzitą laisvu, vykdomu pagal Rusijos vidaus įstatymus. Be to, kaip nurodo Lietuva, tranzito apimtys per pastaruosius metus išaugo 10-čia procentų, ir tai paneigia Maskvos tvirtinimus, esą dabartinės tranzito tvarka riboja Karaliaučiaus ūkio plėtrą.

Vokietijos kancleris taip pat pranešė, jog tikimasi, kad Hagos viršūnių susitikime bus pritarta vadinamosioms kelio gairėms dėl Rusijos ir ES bendradarbiavimo pagrindinėse srityse: ekonominio bendradarbiavimo, energetikos, kovos su terorizmu ir nusi-kalstamumu. "Prezidento Putin ryžtingos reformos lėmė svarią ekonominio bendradarbiavimo sėkmę", - sakė kancleris. Pasak jo, reformos palietė plačias ekonomikos sritis, ir Rusija dabar eina pastovaus augimo keliu. Kalbėdamas apie dvišalius santykius, jis pabrėžė, kad vokiškų prekių eksportas į Rusiją padidėjo 25 proc., ir dabar Vokietija suinteresuota, kad Rusija geriau garantuotų investicijų apsaugą. "Norėdami padėti kurti pilietinę Rusijos visuomenę, mes plėsiame Vokietijos ir Rusijos kontaktus, ypač švietimo ir profesinės kvalifikacijos srityse", - sakė G.Schroeder. Pasak jo, Vokietija pasirengusi svarstyti galimybę palengvinti vizų išdavimą Rusijos studentams ir moksleiviams.

Į Romą pasirašyti Europos Sąjungos pirmosios konstitucijos susirinkę bloko vadovai surengė neformalias derybas dėl paskirtosios Europos Komisijos krizės, pranešė blokui pirmininkaujanti Olandija. "Mes nesuplanavome jokio specialaus ES (Vadovų) Tarybos susitikimo. Žinoma, neoficialiai mes tai (Europos Komisijos krizę) aptarsime", - sakė olandų Europos reikalų ministras Atzo Nicola.

Vokietijos Gynybos ministras Peter Struck, kairėje, Lenkijos ministras Jerzy Szmajdzinski ir Lietuvos Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius Rumunijoje vykusiame pasitarime. *NATO nuotr.*

A.KUBILIUS KRITIKUOJA SIŪLYMĄ PERŽIŪRĖTI ĮSIPAREIGOJIMUS ES

Tėvynės sąjungos pirmi-ninkas Andrius Kubilius kri-tiškai vertina viešai paskelbtą žinią, esą Vyriausybė labai rimtai svarsto galimybę kreip-tis į Europos Komisiją su prašymu pusmečiui atidėti Ig-nalinos branduolinės jėgainės pirmojo bloko uždarymo datą.

Tėvynės sąjunga mano, kad nėra rimtų priežasčių nevyk-dyti Lietuvos įsipareigojimų Europos Sąjungai, kuriuos suderėjo ta pati Algirdo Braza-usko Vyriausybė. Pasak A. Kubiliaus, per praėjusį nuo sutarties su EK pasirašymo laiką neįvyko nieko, kas galėtų suteikti bent menkiausią pa-grindą pasikeisti Lietuvos požiūriui. Jo nuomone, niekuo

nepagrįstas ir aiškinimas, kad Lietuva privalo tiekti elektros energiją Rusijai, nes ši neturinti pakankamai energijos Kara-liaučiaus sričiai aprūpinti. "Kaip tuomet paaiškinti faktą, kad ta pati Rusija suranda elektros energijos brangiam eksportui į Suomiją? Susidaro ispūdis, kad Lietuvos vyriausybė pasiryžusi viskam, kad tik užtikrintų Rusi-jos energetikų pelno planus, net rizikuodama dėl pažeistų susi-tarimų su Europos Sąjunga papildomą Ignalinos atominės elektrinės uždarymo kaštų našą užkrauti ant Lietuvos mokesčių mokėtojų pečių", - teigia A. Kubilius.

Nesuprantami jam ir "Lietu-vos energija" vadovų nuogas-

tavimai. "Visų Lietuvos elektri-nių instaliuota galia daugiau nei tris kartus viršija poreikius, todėl būtų keista, kad mažiau nei trečdalį generatorių galių išve-dus iš eksploatacijos patektume į tokią padėtį, jog tektų atsakyti tarptautinių elektros tiekimo įsi-pareigojimų. Juo labiau, kad tai iš anksto visiems buvo žinoma ir Lietuvos elektros eksporto įsi-pareigojimus Vyriausybė turėjo suderinti", - sako A. Kubilius. Tėvynės sąjunga yra įsitikinusi, kad tokių klausimų, kurie gali sukelti nesusipratimų su Euro-pos Sąjunga, svarstymai šiame porinkiminiame šurmulyje netu-rėtų vykti vien tik uždaruose Vyriausybės koridoriuose. Todėl A. Kubilius ragina šią problemą aptarti viename iš artimiausių Seimo posėdžių.

ELTA

RUSIJA SIŪLO NEPRIIMTINĄ SUSITARIMĄ DĖL KARINIO TRANZITO

Maskva, spalio 27 d. Krem-lius pareiškė netrukus pradėsiąs derybas su Lietuva dėl karinį tranzitą į Karaliaučiaus sritį ir iš jos reglamentuojančio susi-tarimo, tačiau oficialusis Vil-nius šį pareiškimą palaikė nesu-sipratimu.

Naujienu agentūros "Ros-Business Consulting" praneši-mu, Rusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Valerij Loščinin Valstybės Dūmoje pareiškė, jog lapkritį Maskvoje prasidės Lietuvos ir Rusijos eks-pertų konsultacijos dėl susitari-mo, reglamentuojančio karinį tranzitą per Lietuvą tarp Rusi-jos ir jos Karaliaučiaus srities.

"Kuomet šis tarpvyriausybi-nis susitarimas bus pasirašytas, priklausys tik nuo konsultacijų ir derybų dinamikos", - sakė Rusijos diplomatas. Anot V. Loščinin, dabar per Lietuvą vykstantis karinis tranzitas pa-grįstas 1993 metų susitarimais, susijusiais su Rusijos kariuo-menės išvedimu iš Vokietijos.

Anot Rusijos atstovo, "šis laikinas susitarimas nuolat

pratęsiamas ir dar nebuvo prob-lemų dėl jo įgyvendinimo". Pernai Rusija parengė naujo susitarimo projektą, kurio "Lie-tuva neatsisako aptarti ir pa-sirašyti", teigė V. Loščinin.

Santykius su Rusija kuruo-jantis Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Albinas Januška, reaguodamas į kole-gos iš Rusijos pareiškimą, *BNS* sakė, jog "Lietuva buvo ir bus pasiruošusi spręsti problemas, jeigu jų atsiranda. Tačiau jeigu dėl egzistuojančios tvarkos nėra nusiskundimų, kam reikė-tų keisti gerai veikiančias tai-sykles?", - retoriškai klausė Lietuvos diplomatas.

A.Januška pabrėžė, jog "šiuo metu neplanuojama jokių derybų ar konsultacijų dėl nau-jos karinį tranzitą reglamentuo-jančios sutarties".

Diplomatas patvirtino, kad 2003 metais Maskva parengė ir perdavė Lietuvai susitarimo dėl karinio tranzito projektą, kurį Lietuvą atmetė. "Tokius projek-tus net siūlyti nepadoru. Minė-tame projekte Rusija pareiškė

pripažįstanti nebent tik Lietu-voje galiojančias kelių eismo taisykles ir kelių policininkų kontrolę", - sakė A.Januška.

Užsienio valstybių karinį tranzitą per Lietuvos teritoriją reglamentuoja Lietuvos Vy-riausybės patvirtintos taisyklės. Rusija nesyk siūlė įteisinti Karaliaučiaus karinį tranzitą atskiru susitarimu, tačiau ofi-cialusis Vilnius teigia, kad tai daryti nėra reikalo, nes dabar-tinė tvarka veikia be priekaištų.

BNS

MASKVOS IR MINSKO KARINIS BENDRADARBIAVIMAS – SAUGUMO EUROPOJE VEIKSNYS

Rusijos gynybos ministras Sergej Ivanov pareiškė, kad Maskvos ir Minsko karinių po-tencialų sujungimas padeda užtikrinti saugumą Europoje. "Rusijos ir Baltarusijos karinių potencialų sujungimas - vienas svarbiausių stabilizuojančių veiksnių saugumui Europoje užtikrinti", - pareiškė jis. *BNS*

Doloresa Kazragytė

XXXVII IŠGELBĖTAS

Jau gyvename artėjančių Kalėdų, Naujųjų metų nuotai-ka. Dvidešimos Kalėdos... trisdešimos... penkiasdešimos... Nesuprantu žmonių, kurie eina pas būrėjus sužinoti savo mirties datos. Kam? Kam artėja mirtis, tas jaučia, arba ne, - kaip Dievas nori. Ir kaip gera, nuostabu sutikti prisikėlusį iš mirties. Išgelbėtą. Sutikau tokį. Mėlynakį dzūkelį.

Mėlynakis dzūkelis įliejo mėlyną akių šviesą į širdį, papasakojęs savo gyvenimo istoriją su beveik laiminga pabaiga. Nors dar toli pabaiga. Gal prasidės tikroji, jam skirtoji laimė. Duok Dieve. Ak, duok Dieve!

Važiuoju iš kaimo “bal-suodama”. Šalta. Drebu. Taip pikta, kai praskrieja tie “Fordai” ir nepaima. Išdidūs. Greiti. Su “brangiom” žmonom ar meilužem. O seni “Žiguliukai” sustoja. Ir šį kartą. Už vairo – gal 40-ies metų vyriškis. Su ūseliais, neapplikęs, simpatiškas, liesas, kukliai, tvarkingai apsirėdęs, Šv. Marijos paveikslėlį prisiklijavęs. Šnekus. Nuoširdus. Iš Varėnos kilęs. Dabar gyvena mažame mieste-lyje Aukštaitijoje.

- Gyvenu, taip sakant, nei turtingai, nei biednai. Norma-

liai gyvenu. Negaliu skūstis. Esu stalius. Geras esu meistras. Darbo netrūksta.

(O! Dar pamiršau: ant užpakalinės sėdynės tupi nedidelis šunėkas. Draugiškas, žinoma, neveislinis. Iš “sargių” padermės. Aiškus ženklas, kad šeimininkas geras žmogus.)

- O kaip atsidūrėte čia, jei esate dzūkas? – provokuoju vyruką, jausdama, kad nori išsipasakoti.

- Varėnoj buvo ūkis, gyven-
no tėvai, broliai. Kai vedžiau, apsigyvenau atskirai. Turiu sūnų. Jau vedęs. Bet su žmona gyvenom tik keletą metų. Gal dešimt ar daugiau. Ji buvo labai valdinga. Viską suėmė į savo rankas. Ir viską aš ne taip dariau. Ir liurbis, ir kvailas, ir “neblatnas”, ir nemokytas... Baigiau tik technikumą. Jei būčiau kėlęs balsą – būtų pragaras. O ir nemoku aš... Reikėjo nusileisti. Ir gyvenau kaip avinas be savo nuomonės. Galiausiai susirado “mokytą” ir paliko mane.

Sugniuždė mane skyrybos. Esu šeimos žmogus. Likau vienas. O negaliu vienas. Baisu vienam. Ir pradėjau gerti. Siaubingai nusigėriau. Metai po metų baisyn. Motina ašarose paskendo, broliai manęs atsižadėjo. Visko netekau. Dantys išgelto, kūnas subliuško. Gėriau iki sąmonės netekimo. Nesuprantu, kaip likau gyvas. Buvau apšalęs,

buvau apdegęs, buvau apsi... Kartą, paryčiais, pramerkiu akis – matau kažkokią juodą gelmę, prarają, o gelmėj raudona košė verda... Ir traukia mane, traukia... juntų – tuoj ten įkrisiu. Sapnas? O man rodosi, kad buvau prabudęs. Nežinau. Supratau: žūstu. Reikia sustoti. Kaip plaktuku kala į galvą mintis. Tą rytą negėriau ir išvažiavau pas dėdę. Jis – vienas belikęs artimas žmogus. Norėjau pasišne-kėti, kaip man išbristi iš tos bėdos. Turėjau planą: užsiko-duoti.

Važiuoju autobusu. Šalia sėdi moteris gal keturiasdešimties metų. Daili. Apkūni, bet nestora. Ir tokia liūdna, tokia liūdna. Pilna liūdesio. Išsikalbėjome. Dveji metai, kai išsiskyrusi. Vyras buvo boksininkas. Pradėjo gerti. Labai ją sumušė. Sėdo į kalėjimą. Ten – narkotikai. Ir mirė prieš du mėnesius. Vaikų neturi. Viena gyvena. Nuosavame name. Tame miestelyje, kur dėdė. Patiko ji man. Švelni. Tas švelnumas patiko. Leido vakare aplankyti. Atėjau. Jokio alkoholio nesinešiau. Nežinau, kaip atsilaukiau. Jutau – sprendžiasi mano likimas. Kalbėjomės ilgai. Leido pernaktoti. Miegojau kitame kambaryje. Aš ne bobišius. Niekada toks nebuvau. Net išgėręs. O dabar... per daug viskas buvo rimta. Ir pasakiau jai: “Patikėk manim, Valerija. Buvau ir esu alkoholikas (prisipažinau iš karto). Jei patikėsi – nebe-gersiu. Nenuskriausiu tavęs. Tai mano gyvenimo ar mirties klausimas. Neapgausiu, Valerija. Tik patikėk. Tu man reikalinga, Valerija. Patikėk! Ir aš tau būsiu reikalingas. Abu vieniši. Nelaimingi. Patikėk, Valerija!” Labai nuoširdžiai kalbėjau. Iš širdies ėjo žodžiai. Be jokio plano. Nieko neatsakė. Išėjo rytą į darbą pasakiusi: “Vogti nėra ko. Pasilik. Pareisiu – pasikalbėsime”.

Išploviau grindis, sutvar-kiau kambarius, išviriau pietus, padengiau stalą, pamer-kiau gėlių... man taip šviesu, taip gera. Laukiu.

Ir sulaukiau. Visam gyvenimui. Jau treji metai kartu. Alkoholio – nė lašo. Net ala-us. Nieko. Ji labai gera. Mano Valerija. Švelni. Sakau jai: “Ko tu manęs klausinėji? Pirk-ką nori. Pinigai bendri”. O ji: “Ne, Joneli, aš noriu su tavim pasitarti”.

Nutyla. Kažko susirūpinęs. - O ką jūs Valerija dirba? - Ji dirba siuvykloj. Dabar niekur. Važiuoju pas ją į ligo-ninę.

- Viešpatie! Kas gi atsitiko? - Matot, ji laukėsi vaikelio. Už mėnesio turėjo gimdyti. Tas amžius toks... per anksti viskas. Daktarai sako, kažin ar

Spalio 17 d. po įvykusio Andriaus Žlabio rečitalio Cleveland, OH. Nuotraukoje iš k.: dirigentas Sergei Babayan, dr. Kristina Stankaitytė-Phillips Cleveland LB skyriaus vardu įteikia puoštę gėlių Andriui Žlabiui.

LIETUVOS TEISĖS UNIVERSITETAS VADINSIS M. ROMERIO UNIVERSITETU

Vilnius, spalio 28 d. (ELTA). Lietuvos teisės universitetas (LTU) pakeitė savo pavadinimą ir toliau vadinsis Mykolo Romerio universitetu.

Ketvirtadienį už tokį Seimo nutarimą balsavo 37 Seimo nariai, prieš buvo 1, o 5 parlamentarai susilaikė. Šiuo dokumentu Seimas taip pat patvirtino naują M. Romerio universiteto statutą. Per 4 mėnesius nuo Statuto įsigaliojimo turi būti išrinktas M. Romerio universiteto senatas ir suformuotos kitos statute numatytos universite-to valdymo institucijos bei personalas.

Lietuvos teisės universite-to pavadinimas pakeistas, atsižvelgiant į LTU senato šių metų spalio 7 dienos spren-dimą.

Pasak Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininko Valerijaus Simuli-ko, Seimo komitetas, išklau-

pagimdys. Operuoti reikės. Vaikelis kažin ar atlaikys. O dar, žinot, čia ne Vilniaus dak-tarai. Bijau. Ir vaikelio noriu. Bet kad tik ji... kad tik jai nie-ko...

- Nusiraminkite, - sakau. Nepajutau, kaip paliečiau žmogaus ranką – toks jis arti-mas šią akimirką. – Viskas Dievo valioje. Jei Jis jus išgel-bėjo iš “duobės”, padės ir to-liau. Va, matau, vežiojatės Šv. Marijos paveikslėlį. Ji globos žmoną, vaikelį. Ji padės. Vis-kas bus gerai.

- Žinot, kartais tikrai pagal-voju: per stebuklą esu išgel-bėtas...

- Va, matot! Viskas bus ge-rai! Gal jau turite sūnų!

- O, Jėzau! – atsidūsta ir šypsosi. - Kad taip būtų! Mano mama irgi sako: “Jonai, tikri “cūdai”! Atvažiuoju, vaišini kaimynus arielka, o pats nė lašo! Cūdai, Joneli! “ Tai, sakau, gal tikrai manęs jau nebaus, jei išgelbėjo?

sęs įvairias suinteresuotas puses, pritarė universiteto pa-vadinimo pakeitimui. Seimo narys Vytautas Zabiela pažy-mėjo, kad M. Romeris yra vie-nas ryškiausių asmenybių teisės srityje, kurio veikalai ir dabar yra aktualūs.

M. Romeris gimė 1880 metais Bagdoniškyje (Rokiš-kio r.). 1901 metais jis baigė Paryžiaus politinių mokslų mokyklą. M. Romeris buvo Vilniaus universiteto, Vytau-to Didžiojo universiteto pro-fesorius, rektorius. Lietuvos konstitucinės teisės tėvu lai-komas jis mirė 1945 metais Vilniuje.

M. Romeris domėjosi ir tyrė įvairias administracinės, baudžiamosios, tarptautinės ir kitų teisės šakų, taip pat istori-jos mokslų problemas. Tačiau pagrindinė jo mokslinio darbo sritis - konstitucinė teisė, ku-rioje visuotinai pripažintu au-toritetu laikomas iki šiol.

- Pasitikėkit! – sakau dar vis nutvėrusi žmogaus ranką (jau stovime ligoninės aikštėje). Ir taip stipriai mudu susikabinę, taip stipriai, tarytum karščiau-sioj maldoj susijungę.

Palinkiu stiprybės. Kad ir kas atsitiktų – stiprybės! Žmo-gus pralinksėjo ir susijau-dinęs nuskubėjo ten, kur jo Valerija, kur jo Gyvenimas, kur laukia jo Žinia.

O, Dieve! Pamačiau iš pa-stato išeinančią moterį. Kažko-dėl ji puolė į glėbį Jonui. “Ne, Valerija negali būti. Giminitė? Jėzau, nejaugi kas blogai?” Bėgu kaip žaibas prie jų. Ne-pribėgusi girdžiu Jono sujau-dintą balsą (manęs jie nemato): - O Dieve! Ačiū Tau! O Dieve Ačiū Tau!

“O, Dieve !Ačiū Tau!” – ir aš murmur grįždama atgal ir dar ilgai murmur eidama gre-itkeliu. Ir nieko nestabdau. Ir gera eiti. Ir nestokit. Ir nerei-kia. Dzūkelis išgelbėtas! Dzū-kelis laimingas!

Keturiasdešimt antrasis “Dirvos” NOVELĖS KONKURSAS

Organizatorius: Korporacijos Neo-Lithuania vyriausioji valdyba JAV-se

Finansavimas iš A.A. Simo Kašelio-nio palikimo

Tematika: Autoriams suteikiama neribota teisė pasirinkti novelės temą.

Reikalavimai: Konkursui siunčiamos novelės privalo būti parašytos mašinėle ar kompiuteriu su lietuvišku raidynu dvigubais tarpais tarp eilučių ir dviejų su puse centimetrų lauku ir turi būti neilgesnės kaip 20 puslapių. Rašiniai privalo būti pasirašyti slappyvardžiu. Šis slappyvardis užrašomas ant pridėto užklijuoto vokelio, kuriame įdėta auto-riaus tikroji pavardė, adresas ir telefono nume-ris. Atplėšiami tik laimėjusių vokeliai. Nepre-mijuoti rankraščiai negražinami.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki **2004 m. lapkričio 1 d.** (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti adresu:

**“Dirva”, Novelės konkursas,
P.O. Box 19010
Cleveland, Ohio 44119-0010
USA**

Informacija: el. paštu: dirva@ix.netcom.com

Premijos: Pirmoji premija - 500 JAV dolerių,
Antroji premija - 300 JAV dolerių

*Konkurso rašinių vertinimo komisija sprendžia
paprasta balsų dauguma.*

“PIKTAS DIEVAS YRA MIRĖS” NAUJA KUN. A. SAULAIČIO KNYGA

Edvardas Šulaitis

Kun. Antanas Saulaitis, kuris yra Jėzuitų ordino narys, buvęs Lietuvos ir Latvijos Jėzuitų provincijolas išleido naują knygą. Ji turi gana intriguojantį pavadinimą – “Piktas Dievas yra miręs”, kuris išplaukia iš šioje knygoje dėstomų minčių.

Kaip pats jos autorius, kuris iš Lietuvos mėnesiui laiko buvo atvykęs į Čikagą, mums sakė, ši jau yra jo 22-ji knyga. Pirmąją yra išleidęs būdamas 17 metų amžiaus (gegužės 28 d. jis atšventė savo 65-įjį gimtadienį), nors ji turėjo tik 32 puslapius. Gana daug kun. A. Saulaičio knygų anksčiau buvo skirta skautams (jis pats senas skautų veikėjas, turintis skautininko laipsnį, redagavęs šios organizacijos laikraščius, jų tarpe “Skautų aidą”. Šiuo metu jis rašo knygas, skirtas studentams.

Pasikalbėjimų tekstai

“Piktas Dievas yra miręs” pavadinta knyga turi 262 puslapius ir jų didžioji dalis pašvęsta pokalbiams su autoriumi, kurie buvo transliuoti 1998-2003 metų laikotarpiu per Katalikų radijo “Mažąją studiją” Lietuvoje, vadinami: “Tėvo Antano pasakojimais”.

Pokalbius vedė kun. Julius Sasnauskas, o kai kuriuos kartu su žurnaliste Jūrate Kuodyte.

Knygos parengėja Elvyra Kučinskaitė savo įžanginiame

žodyje sako:

“Atrodo, jog mąstymus pavyko surankioti jau tikrai visus, na, o pokalbių gausa gerokai vertė drausmintis, ieškant atrankos kriterijų – klausant kone viskas atrodė vienaip ar kitaip aktualu ir skelbtina – gal ir ne visas laidos tekstas, tai bent kai kurios jo išvalgos”.

“Klausai ir jauti palengvėjimą: tai, kas dažnai palieka drumstis Bažnyčios ir visuomenės užkulisiuose arba kas iškeliamą dienos švieson su kartais pasibaisėtina pikt-džiuga, čia viešai, ramiai, tačiau jautriai ištariama, atsakingai įvardijama ir atveriamą, - galima sakyti, su didele išmintimi “išminuojama”. Ir jokia tema tada neatrodo neliestina, ir joks klausimas svarstymams nešventvagiškas...”, teigia knygos sudarytoja Elvyra Kučinskaitė.

Autoriaus atvirumas – didelis plusas

Kun. A. Saulaičio atviri žodžiai yra didelis plusas jo pasikalbėjimuose per radiją. Autorius knygoje išsako labai daug kontraversiškų minčių, kurias daugumas dvasiškių stengiasi apeiti, jų visai neliesiti, ignoruoti, tarsi jų visai nebebūtų. Tačiau kun. A. Saulaitis yra kitoks ir jis “šventas karves”, kurios dažnai pastoja kelią, neglosto. Štai, viena iš jo knygoje išspausdintų temų pavadinta “Ar galima kritikuo-

ti Bažnyčią”, kur jis teigiamai vertina kritikuojančius Bažnyčioje išskylančias problemas, net sakydamas, kad tai būtinai reikia daryti, nes priešingu atveju niekas nesikeis. “Tarkim, buvo laikas, kai dažnas kartojo: Dievas yra miręs. Taip, jis miręs, jei yra žiaurus, piktas, ieškantis, kaip čia smarkiau ir dažniau žmones nubausti. Tokio Dievo iš tiesų nebuvo ir nebus”, - teigia knygos autorius. Ir prideda: “Bet kai kalbame apie moralės ar kitokią kitą jautrų klausimą, reikėtų įsigilinti, kas apie tai buvo sakoma per tuos 2000 metų, kaip buvo elgiamasi, ir pamatysime, kad būta didžiulio lankstumo, kai kurie dalykai tiesiog buvo diktuojami to meto kultūros – tada daug ką galima suprasti iš esmės, ne paviršutiniškai” (psl. 176)

Ir iš tiesų, jeigu kas girdėjo kun. Jono Bružiko, irgi iš to paties Jėzuitų ordino, pamokslų mintis pabėgėlių stovyklose Vokietijoje, kuriose anas Dievą pristatydavo kaip nusidėjėliams vien tik pragarą žadantį, dabartinis kun. A. Saulaičio Dievas yra visiškai kitoks – vienodai švelnus ir nusidėjėliams ir doriesiems.

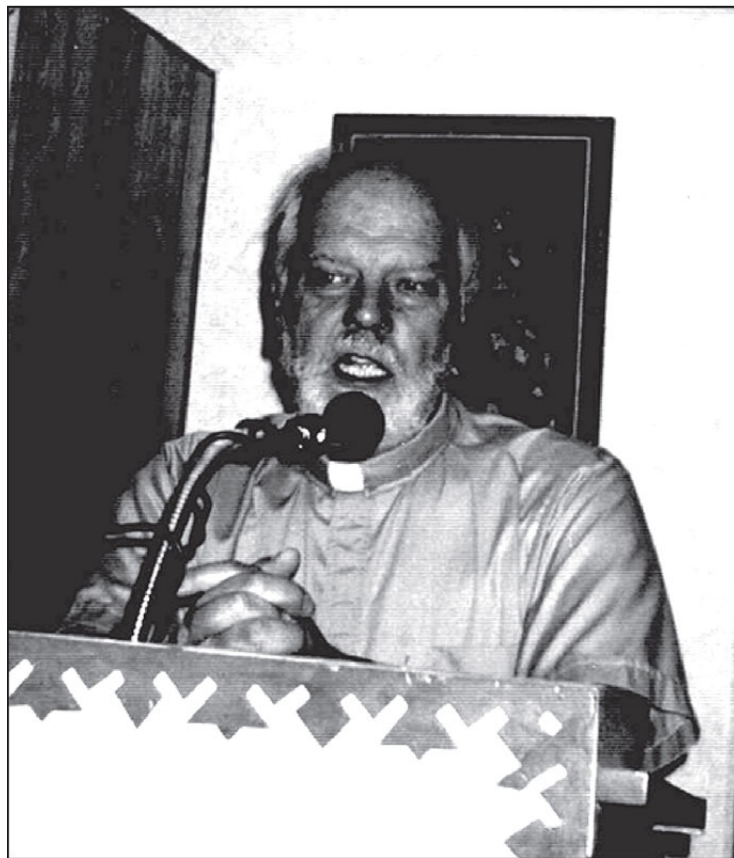
Yra tekę girdėti, kad kun. A. Saulaitis dažnai jo kolegų, dvasiškių tarpe susilaukia nemaža priekaištų dėl savo atvirumo ir drąsos kalbėti apie “uždraustus” dalykus. Tačiau, dėkui Dievui, kad ir Lietuvoje Katalikų Bažnyčia ir jos tarnai vis labiau supranta atvirumo ir viešumo naudą ir tuo keliu pradeda eiti.

RESTAURUOTA UNIKALI BERNARDINŲ KAPINIŲ KOPLYČIA

Vilnius, spalio 27 d. (ELTA). Prieš Vėlinės Vilniaus Bernardinų kapinėse baigta restauruoti Veimarnų šeimos koplyčia. Neorenesansinė Veimarnų koplyčia – viena iš nedaugelio Vilniaus kapinėse esančių panašaus stiliaus su gausia ir sudėtinga lipdinių puošyba, o Bernardinų kapinėse – vienintelė.

Sprendžiant pagal du pastutinius palaidojimus, koplyčia pastatyta 1907 metais. Įrašai liudija, kad joje palaidoti trijų Veimarnų šeimos narių palaikai. Prieš pusę metų atidengus tarybinio laikotarpio užmūrijimą, aptiktas metalinis lango rėmas ir durys. Koplyčios galinėje sienoje matyti ant sienos tapytos freskos fragmentai.

Veimarnų koplyčios restauravimo darbus, kainavusius 60 tūkst. Lt, finansavo Kultūros vertybių apsaugos departamentas. Per pusmetį trukusio restauravimo metu buvo išvežta nemažai šiukšlių.

Knygos autorius kun. A.Saulaitis savo viešnagės Čikagoje metu kalba “Seklyčioje”.

E.Šulaičio nuotr.

FOTOGRAFIJOJE APSIGYVENA ŽMOGAUS SIELA

Vilnius, spalio 27 d. (ELTA). Kapinės – tai likimų muziejus nuolat papildoma ir nemokama ekspozicija. Taip savo parodos temą apibūdino vienas žymiausių Lietuvos fotografų Aleksandras Macijauskas, pirmą kartą sostinės “Prospekto” galerijoje atidaręs užbaigtos savo fotografijų serijos “Atmintis. 1969-2003” paroda, sutapusią su artėjančiomis Vėlinėmis.

Fotografijų seriją autorius kūrė 35 metus, fotografuodamas daugybę Lietuvos kapinių, liūdnas laidotuvių ir šermenų akimirkas, jaunų ir senų, savo mirtimi mirusių ir tragiškai žuvusių žmonių antkapinių paminklų nuotraukas.

Pristatoma fotografijų serija atspindi lietuviškų laidotuvių tradiciją, atsisveikinimo su artimaisiais kultūrą.

Užbaigęs savo didelį ciklą, autorius pirmą kartą jį visą pristato vilniečiams, nors serijos fragmentai jau yra viešėje galerijose Kaune, Vilniuje, Vokietijoje.

“Šios fotografijos turi išliekamąją vertę, nes Lietuvoje laidojimo tradicijos, iškankinančios artimuosius, po truputį keičiasi, vis daugiau žmonių kremuojama, o prie urnos su pelenais nėra tokių žiaurių ir dramatiškų valandų ir vaizdų, kaip tradiciškai laidojant. Fotografija primena mums mūsų laikinumą – iš nuotraukų po kiek laiko lieta tik šešėliai, kaip ir po mūsų lieka tik trumpalaikis prisiminimas. O mūsų karta jau rikiuojasi prie finišo”, - kiek liūdnai nusiteikęs sakė Lietuvos fotomenininkų sąjungos pirmininkas Antanas Sutkus.

“Jeigu senovėje žmonės tikėjo, kad žmogaus siela po mirties apsigyvena medyje, paukštyje, gėlėje, akmenyje, tai

pagalvojau, kodėl ji negali pasilikti fotografijoje? Pradėjau ieškoti antro plano, kuriame mirusieji tarsi žvelgia į mus, stebi, kaip mes gyvename, ar nekartojame jų darytų klaidų”, - kalbėjo A. Macijauskas.

Pasak fotografijos kritiko Stanislovo Žvirgždo, savo kūryboje grotesko, pasijuokimo iš savęs ir kitų šokiruojančių vaizdų nevengiantis A. Macijauskas kapinių serijoje surimtėjo ir tapo “geru vaikinu”, nors ir šioje parodoje galima pamatyti paradoksų, pavyzdžiui, laidojant poetą Bernardą Brazdžionį, velionis užfiksuotas besišypsantis portrete, arba antkapinis paminklas keletui mirusiųjų aplipęs sraigėmis.

A. Macijausko fotografijų paroda “Atmintis. 1969-2003” Vilniuje galima pamatyti iki lapkričio vidurio.

PRISIMINTI ANAPILIN IŠĖJĘ KLAIPĖDIEČIAI

Klaipėda, spalio 27 d. (ELTA). Uostamiestyje surengtas Vėlinių vakaras, skirtas visiems Anapilin išėjusiems Klaipėdos krašto žmonėms atminti. Vakara surengė Klaipėdos miesto savivaldybės Etnokultūros centras.

Vakara Kalvystės muziejuje skambėjo Klaipėdos krašto liuteronų giesmės, kurios, ypatingos savo išskirtiniu grožiu. Ne atsitiktinai buvo pasirinkta ir vėlinių vakaro vieta – Kalvystės muziejus. Jame surinkta unikali Klaipėdos krašto antkapinių kryžių kolekcija. Anot etnologės Valerijos Jankūnaitės, čia yra puiki aplinka ir žodžiui, ir giesmei.

Vėlinių vakare taip pat dalyvavo kunigas Moras. Giesmes giedojo jaunimo folkloro sambūris “Audenis”.

KATALIKŲ VADOVĖLIS ABORTŲ KLAUSIMU

Ką tik pasirodęs vadovas, skirtas Katalikų Bažnyčios socialiniam mokymui, galėjo padaryti poveikį JAV rinkėjams katalikams, kurie ketino balsuoti per prezidento rinkimus už Demokratų partijos kandidatą Johną Kerry, mano stebėtojai.

Katalikai neturi pateisinti arba netiesiogiai dalyvauti dalykuose, kurie prieštarauja Dievo įsakymams, sakoma Vatikane pristatytame pirmajame istorijoje socialinio Bažnyčios mokymo vadove.

Rinkimuose Jungtinėse Valstijose kandidatų John Kerry ir George W.Bush pozicijos skyrėsi ne tik politiniais ir ekonominiais klausimais, bet ir dėl pažiūrų į etines ir religines problemas.

Abortų problema ir homoseksualistų "santuokų"

leistinumas, šalia karo su Iraku tapo šių kandidatų mūšio lauku. Protestantas G.W.Bush pritaria raginimui beveik visiškai uždrausti abortus, o apeliuodamas į konservatorių balsus kataliku save vadinantis J.Kerry siūlė "laisvą pasirinkimą" šiuo klausimu.

Katalikų Bažnyčia, teigianti, kad vaiko gyvybė motinos iščiose prasideda nuo apvaisinimo, laiko abortą labai sunkiu nusikaltimu ir vaikžudyste.

"Tokio bendradarbiavimo (su tais, kurie daro arba propaguoja abortus) negalima pateisinti niekuo, nei raginimais gerbti kitų laisvę, nei apeliavimu į tai, kad tai (abortu) leidžia civiliniai įstatymai", - sakoma naujajame socialinio mokymo vadove, kurį parašyti dar 1999 metais paprašė popiežius Jonas Paulius II. *BNS*

PRENUMERUOKITE DIRVA

METAMS - \$55,

PUSEI METŲ - \$40,

PIRMA KLASĖ - \$78,

ORO PAŠTŲ Į UŽSIENĮ

METAMS - \$130.00

RENGINIŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 6 d., šeštadienį, 6:00 v.p.p. S. Stasienės knygos **“Kulinarija ir papročiai”** pristatymas Dievo Motinos parapijos apatinėje salėje. Rengia Korp! Giedra.

LAPKRIČIO 13 d. 2:30 v.p.p. plačiai išgarsėjusio Vilniaus kvarteto koncertas Clevelando Meno muziejuje (University Circle). Programoje Beethoven ir lietuvių kompozitorių kūriniai.

LAPKRIČIO 14 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokačių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. Dirvai tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – Dirvos leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2005 m. gegužės 1 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vaju.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už Dirvą metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai Dirvos skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite Dirvą savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių, (JAV ar Kanadoje) kurie Dirvos neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime Dirvą kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų Dirvos skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime Dirvos tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą Dirvos stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

Tel. numeris _____

Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomojo adresą:

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

ĮVAIRENYBĖS

VYRAS ATSIDŪRĖ SAVO ŠERMENYSE

Kad Telšių rajone gyvenantis 47-erių metų Stepas Juknys sveikas ir gyvas, paaiškėjo, kai jo antrininkas jau buvo pašarvotas, o iki pačių laidotuvių likęs vos pusdienis. "Velioniui" pasirodžius savo paties laidotuvėse, nugrimuoti nežinomojo palaikai grąžinti į Mažeikių morgą, o šeimos kape iškasta duobė skubiai užkasta, rašė dienraštis *"Kau-no diena"*.

Šis kuriozas iškilo viešumon, kai į Mažeikių policiją

tiesiai iš šermenų kartu su "velioniu" atėjo įpykę artimieji. Pateikęs pasą, S. Juknys įrodinėjo, kad ne jis žuvo per spalio 17-osios gaisrą Akmenės rajono Daubiškių kaime, kaip jo artimiesiems pranešė Akmenės rajono policija.

Pastarosios viršininkas Aurijus Jusys rašė pasiaiškinimą vyresnybei. S. Juknio artimieji teigia šioms kurioziškoms laidotuvėms išleistus pinigus ketinantys susigrąžinti iš policijos teismo keliu. *ELTA*

Į SEIMĄ PIRMĄ KARTĄ IŠRINKTAS NEREGYS

Nuo nepriklausomybės atkūrimo Seime pirmą kartą bus ir neregys parlamentaras. Šiauliuose Aušros vienmandatėje rinkimų apygardoje partotinius Seimo narių rinkimus laimėjo Lietuvos socialdemokratų partijos iškeltas Edvardas Žakaris, turintis regėjimo negalią.

"Tai reiškia neįgaliųjų integraciją pačiu aukščiausiu lygiu", - Seime surengtoje spaudos konferencijoje sakė LSDP pirmininko pavaduotojas Čes-

lovas Juršėnas.

1952 metais gimęs E.Žakaris nuo 1992 metų dirba Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Šiaulių įmonės direktoriumi, 2000-2003 metais buvo Šiaulių savivaldybės tarybos nariu.

Per šiuos Seimo rinkimus pirmą kartą akliesiems rinkėjams buvo išplatinti Brailio raštu išspausdinti partijų kandidatų sąrašai. Iš viso Lietuvoje yra daugiau kaip 3 tūkst. aklųjų ir silpnaregių. *BNS*

BUVUSIAM RUMUNIJOS KARALIUI - 30 MLN. EURŲ

Buvęs Rumunijos karalius Michail gaus 30 mln. eurų už nekilnojamąjį turtą, kurį norėjo susigrąžinti Rumunijoje, tačiau atsisakė mainais į kompensaciją. Rumunijos vyriausybė sutiko išmokėti kompensaciją, kad su buvusiu monarchu užbaigtų nesutartumus dėl turto. Jis buvo priverstas atsisakyti sosto 1947 metais, kai Rumunijoje į valdžią atėjo komunistai. Pagal susitarimą jo vyriausioji

duktė Margarita ir jos vyras princas Radus Duda galės visą likusį gyvenimą naudotis Elžbietos rūmais, kuriuose Michail ir buvo priverstas atsisakyti sosto.

Tuo tarpu trys karališkajai šeimai priklausiusios pilys Sinajos kalnų kurorte liks valstybės nuosavybė. Tačiau, pasak vyriausybės atstovų, Michail galės naudotis pilimis specialioms renginiams. *ELTA*

VYRAS VEDĖ NE TĄ DVYNE

Vienas rumunas pareikalavo skyrybų, kai išsiaiškino, jog vedė ne savo mylimą moterį, bet jos seserį dvyne. Vladutas R. iš Konstantos miesto su savo žmona Monica pragyveno trejus metus, bet tvirtina nebegalintis pakelti šio "išbandymo", nes jis mylėjo jos seserį.

Rumunas savo "gyvenimo meilę" Eleną sutiko prieš keiserius metus lankydamasis Prancūzijoje, praneša laikraštis *"Cuget Liber"*. Moteris pažadėjo kitą kartą atvykti į Rumuniją, tačiau pateko į avariją ir, norėdama visiškai pasveikti, nusprendė pas savo myli-

mąjį nebevažiuoti.

Tuo tarpu Vladutas pajūryje išvydęs Elenos seserį dvyne Monicą, pamanė, kad tai jo mylimoji ir pasiūlė jai už jo tekėti. Monica sutiko atiduoti savo ranką ir širdį, tačiau tiesą apie savo seserį nusišėpė.

Dabar sutuoktiniai nusprendė išsiskirti, kad vyras galėtų vesti tą dvyne, kurią pamilo. *www.DELFI.lt*

DIRVAI AUKOJO

I.Leonas, Burr Ridge, IL	200
J.Petronis, Los Angeles, CA	80
K.Phillips, Strongsville, OH	45
R.Tamulionis, Beverly H., MI	25
Jesuit Fathers, Cleveland, OH	20
V.Ramunas, Wlby., OH	20
V.Girdvainis, Lemont, IL	20
A.Vytuvius, Woodhaven, NY	20
K.Ripskis, Phoenix, AZ	15
B.Taoras, St. Petersburg, FL	5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

VILNIUJE EUROPOS SIMBOLIS - ŽVAIGŽDĖ IŠ TULPIŲ

Vilniaus miesto meras Artūras Zuokas ir Nyderlandų karalystės nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Pim R. J. Dumore pasodino pirmąsias iš 10 tūkstančių tulpių, padovanotų Vilniui Tarptautinio gėlių svogūnėlių centro, įsikūrusio Olandijoje, rašoma Vilniaus miesto savivaldybės pranešime spaudai. Centras, vienijantis gėlių svogūnėlių augintojus bei platintojus, įgyvendina "žydinčios" Europos idėją ir kiekvienai Europos Sąjungos sostinei dovanoja po 10 tūkstančių 20 rūšių tulpių svogūnėlių.

Akcijos rengėjų pageidavimu, tulpės bus susodintos žvaigždės forma. "Tai simbolinė akcija, kurios idėja yra ne tik parodyti Europos vienybę, bet ir papuošti šalių sostines, tarp jų ir Vilnių. Kitais metais visoje Europoje sužydėsiančios šimtų tūkstančių tulpių žvaigždės bus "žydinčios" Europos simboliu", - sakė A. Zuokas. *www.DELFI.lt*

Vyr. sk.

ALDONAI MIŠKINIENEI,

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jos vyruui VYTENIUI, dukrom DALIAI, DANUTEI, žentui REMIGIJUI ir anūkams VĖJUI ir LAIMIUI ir sūnui ALGIRDUI, marčiai DIANAI ir anūkams ELENAI ir AISČIUI. Mūsų sesės Aldonos atmintis vis liks mūsų tarpe.

Vyr. sk. Židiny

Century 21
LEADERS
Real Estate for Your World™

Ričardas Širvinskas
440 257-5033

R REALTOR

SPORTAS

Kauno sporto halėje įvyko Lietuvos krepšinio lygos (LKL) rungtynės, kuriose susitiko „Žalgirio“ ir „Hidruvos - Atleto“ komandos. Jos buvo neeilinės: antrajame kėlinyje laikas buvo sustabdytas: krepšininkai bei žiūrovai tylos minute pagerbė spalio 16 dieną per šių klubų dvikovą staiga mirusį krepšininką Taurą Stumbrių. Tą dieną nutrūkusi dvikova vakar buvo peržaista. T. Stumbriui atminti arenoje per rungtynes buvo pakabinti jo 8-uoju numeriu pažymėti „Žalgirio“ marškinėliai. Prieš varžybas „Žalgirio“ vyriausiojo trenerio asistentas Gintaras Krapikas įteikė mirusiojo krepšininko tėvui Antanui Stumbriui marškinėlius, kuriais vilkėdamas Tauras 1998 metais su kitais žalgiriečiais iškovojo Europos taurę. Rungtynės, kurias stebėjo 1500 žiūrovų, vyko be didesnės įtampos, principinių

grumtynių. Rungtynės rezultatu 85:67 laimėjo „Žalgiris“. Už bilietus surinktos lėšos buvo perduotos T. Stumbrio šeimai.

Pasaulio klasikinių sportinių šokių čempionate, kuris spalio 30-ąją vyko naujojoje sostinės „Siemens“ arenoje, Lietuvai atstovavo Kauno „Sūkurio“ klubo poros - Arūnas Bižokas ir Edita Daniūtė bei Donatas Vėželis ir Lina Chatkevičiūtė. Manoma, kad pirmoji pora gali laimėti šio čempionato aukšą.

Panevėžio „Ekranas“ - Lietuvos futbolo čempionato pirmoje turnyro lentelės vietoje. Atidėtos rungtynės Vilniuje 3:1 įveikė „Vėtrą“.

„Kauno“ futbolininkai po metų pertraukos susigrąžino Lietuvos futbolo federacijos taurę - kauniečiai Šiauliuose po 11 m baudinių serijos 2:1 parklūpė Klaipėdos „Atlantą“.

Čikagos „Lituanicos“ futbolo komandos treneris Algimantas Šalkauskas aiškina savo vyrams per pirmąją 2004-2005 metų pirmenybių susitikimą.
E.Šulaičio nuotr.

ŠALFASS-GOS SUVAŽIAVIMAS

Metinis, visuotinis 2004 m. Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) suvažiavimas įvyks lapkričio 20 d., šeštadienį, Clevelando Lietuvių namuose, 877 East 185-th Str., Cleveland, OH., tel. 216-531-2131. Suvažiavimo pradžia 11 val. ryto.

Vienas svarbiausių darbotvarkės punktų bus VII Pasaulio Lietuvių sporto žaidynių, numatomų 2005 m. birželio 30 – liepos 3 d. Vilniuje, reikalai. Lietuvos vyriausybė, žaidynių rėmėja, ypatingą dėmesį skiria ir į jaunosios išeivijos kartos, mergaičių ir jaunių, dalyvavimą jose.

Suvažiavime, be eilinių sąjungos metinės veiklos reikalų, bus ŠALFASS vadovybės, centro valdybos, revizijos komisijos ir garbės teismo rinkimai.

Pagal ŠALFASS statutą,

suvažiavime sprendžiamuoju balsu dalyvauja sporto klubų rinktieji atstovai, sporto klubų pirmininkai ar jų įgaliotiniai, ŠALFASS rinktieji bei skirtieji pareigūnai ir ŠALFASS garbės nariai.

Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportiniu judėjimu besidomintys asmenys.

Smulkios informacijos yra pranešamos ŠALFASS sporto klubams ir sąjungos pareigūnams. Organizacijos ar as-

menys, norintys gauti daugiau informacijų ar pateikti pasiūlymą, prašomi kreiptis į ŠALFASS centro valdybos pirmininką Rimantą Dirvonį, 20 Kane Ct., Willowbrook, IL. 60527-2263, namų tel: 630-789-0529, darb.: 312-681-3947, E-paštas:

rdirvonis@hotmail.com.

Sporto klubai, ŠALFASS pareigūnai ir sporto darbuotojai prašomi atsižvelgti į suvažiavime svarstomus labai svarbius, gyvybinius reikalus ir pasistengti suvažiavime gausiai dalyvauti.

*ŠALFASS-gos
centro valdyba*

Patria Imports
We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!
794 East 185th St. • 216-531-6720

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION
SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ
Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119
DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.
KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

Fixler Realty Group, Inc.
For first time home buyers,
investors, or for those who wish
to sell their homes, contact
LINAS MULIOLIS
216-387-3204
linas@fixlerrealty.com
or visit our home
on the web at
www.fixlerrealty.com.
**Fixler Realty
Group, Inc.**
Lyndhurst, Ohio

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsnama,
teikianti jauką atmosferą ilūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.